

EDUKACJA W POLSCE

Przewodnik dla dorosłych migrantów z Ukrainy

Wałbrzych, 2022r.

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Publikacja

„Edukacja w Polsce. Przewodnik dla dorosłych migrantów z Ukrainy”

Opracowana przez Dobre Kadry. Centrum badawczo-szkoleniowe Sp. z o.o.

na zlecenie Dolnośląskich Pracodawców

w ramach projektu: „Rzecznictwo interesów pracodawców jest dla nas ważne”

współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach

Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Projekt realizowany przez Dolnośląskich Pracodawców

mejl: biuro@dp.org.pl

www.dp.org.pl

Wałbrzych, 2022r.

Spis treści

Wstęp	7	
1	Możliwości nauki języka polskiego – dostępne oferty i źródła finansowania, w tym ze środków UE.....	9
1.1	Nauka języka polskiego online.....	9
1.2	Nauka języka polskiego – oferty uczelni, stowarzyszeń, fundacji wg lokalizacji:	9
1.3	Nauka języka polskiego – finansowana ze środków Unii Europejskiej:	10
2	Dostęp do edukacji, w tym kształcenia ustawicznego w formie kursowej dla migrantów z Ukrainy i źródła finansowania	13
2.1	Finansowane z budżetu państwa:	13
2.2	Finansowane ze środków Unii Europejskiej	15
2.3	Szkolenia zawodowe – oferta firm, stowarzyszeń, instytucji szkoleniowych:	16
2.4	Inne	17
3	Uznawanie kwalifikacji i nostryfikacja dyplomów z uwzględnieniem przepisów związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym	22
3.1	System edukacji w Ukrainie	23
3.1.1	Edukacja na poziomie szkoły podstawowej i średniej	23
3.1.2	Kształcenie na poziomie szkoły wyższej lub uniwersytetu.....	23
3.1.3	Kształcenie zawodowe	24
3.2	Możliwości uznania kwalifikacji zawodowych i dyplomów zdobytych w Ukrainie ...	25
3.2.1	ŚCIEŻKA 1: Uznanie lub potwierdzenie kwalifikacji, świadectw i dyplomów przez kuratorium oświaty (szkoły podstawowe i średnie, również zawodowe).....	26
3.2.2	ŚCIEŻKA 2: Nostryfikacja lub potwierdzenie kwalifikacji i dyplomów przez uczelnię (wykształcenie wyższe)	28
3.2.3	ŚCIEŻKA 3: Zawody regulowane	31
3.3	Pomoc ze strony pracodawcy w uznaniu wykształcenia i kwalifikacji pracownika... 33	

Bibliografia	36	
Załącznik nr 1 – wykaz projektów rekomendowanych do dofinansowania w ramach konkursu „Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2023”	39	
Вступ.....	4	
1	Можливості вивчення польської мови – доступні пропозиції та джерела фінансування, в тому числі за рахунок коштів ЄС.....	6
1.1	Вивчення польської мови онлайн	6
1.2	Вивчення польської мови - пропозиції університетів, асоціацій, фондів за місцезнаходженням:	6
1.3	Вивчення польської мови, що фінансується Європейським Союзом:	7
2	Доступ до освіти, у тому числі протягом життя, у формі курсів для мігрантів з України та джерела фінансування	10
2.1	Фінансується з державного бюджету:.....	10
2.2	Фінансується Європейським Союзом.....	12
2.3	Професійне навчання - пропозиції компаній, асоціацій, навчальних закладів: 14	
2.4	Інше	15
3	Визнання кваліфікацій та нострифікація дипломів з урахуванням положень, що стосуються допомоги громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом.....	20
3.1	Система освіти в Україні	21
3.1.1	Початкова та середня освіта	21
3.1.2	Освіта на рівні коледжу чи університету	21
3.1.3	Професійно-технічна освіта	22
3.2	Можливості визнання професійних кваліфікацій та дипломів, отриманих в Україні	23

3.2.1	ШЛЯХ 1: Визнання або підтвердження кваліфікацій, сертифікатів і дипломів департаментом освіти (початкові та середні школи, включаючи професійно-технічні школи)	24
3.2.2	ШЛЯХ 2: Нострифікація або підтвердження кваліфікації та дипломів навчальним закладом (вища освіта)	26
3.2.3	ШЛЯХ 3: Регульовані професії	29
3.3	Допомога роботодавця у визнанні освіти та кваліфікації працівника	31
	Бібліографія	34
	Додаток № 1 - перелік проєктів, рекомендованих для дофінансування в рамках конкурсу «Разом ми можемо більше – перша Програма активізації для іноземців на 2022–2023 роки»	37

Szanowni Państwo,

mamy przyjemność oddać w Państwa ręce publikację „Przewodnik dla migrantów z Ukrainy”, którą przygotowaliśmy w ramach projektu „Rzecznictwo interesów pracodawców jest dla nas ważne” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Wybuch wojny w Ukrainie 24.02.2022r. spowodował niespodziewany i nagły napływ uchodźców wojennych z Ukrainy. Polska jest krajem, w którym było i pozostaje ich ciągle najwięcej. Według najnowszego raportu Narodowego Banku Polskiego¹ 16% badanych zdecydowanych jest pozostać w Polsce na stałe, a kolejne 20% rozważa dłuższy pobyt w Polsce. Co istotne 50% uchodźców przebywających w naszym kraju ma wykształcenie wyższe. Duża część uchodźców (46%) przyjeżdżając do Polski nie znała języka polskiego.

W związku z zaistniałą sytuacją zdiagnozowaliśmy potrzebę zapewnienia im dostępu do rzetelnej informacji na temat możliwych form wsparcia w obszarze nauki języka polskiego, kształcenia zawodowego oraz **nostryfikacji dyplomów**.

Podjęliśmy się opracowania przewodnika będącego źródłem informacji na temat możliwości dostępu do oferty edukacyjnej oraz systemu kształcenia w Ukrainie i procedur nostryfikacji dyplomów.

Mamy nadzieję, że publikacja będzie służyła zarówno migrantom z Ukrainy, pracodawcom jak i podmiotom, czy osobom wspierającym Ukraińców w odnalezieniu się na polskim rynku pracy.

Z poważaniem,

Katarzyna Kiek

wiceprezes zarządu

Dolnośląskich Pracodawców

Wałbrzych, wrzesień 2022r.

---

¹ Narodowy Bank Polski, *Sytuacja życiowa i ekonomiczna uchodźców z Ukrainy w Polsce. Raport z badania ankietowego zrealizowanego przez OO NBP* <https://www.nbp.pl/publikacje/migracyjne/sytuacja-uchodzcow-z-Ukrainy-w-Polsce.pdf> [dostęp: 30.09.2022]

Wstęp

Celem głównym przewodnika jest usystematyzowanie informacji na temat możliwych form wsparcia dorosłych obywateli Ukrainy w odnalezieniu się na polskim rynku pracy poprzez podniesienie znajomości języka polskiego oraz kompetencji zawodowych, a także uznanie kwalifikacji zawodowych i dyplomów zdobytych w Ukrainie. Grupami docelowymi opracowania są:

- pracodawcy polscy, którzy zatrudniają lub chcieliby zatrudnić dorosłych obywateli Ukrainy;
- osoby i podmioty wspierające Ukraińców w odnalezieniu się na polskim rynku pracy;
- **obywatele Ukrainy;**
- instytucje systemu edukacji, w tym firmy szkoleniowe.

Potrzeba wypracowania przewodnika wynikała przede wszystkim z istnienia w przestrzeni medialnej szumu informacyjnego na temat możliwych form wsparcia edukacyjnego dorosłych obywateli Ukrainy. Mnogość rozwiązań oraz podmiotów oferujących wsparcie powoduje, że osoby zainteresowane udzieleniem lub otrzymaniem pomocy gubią się w gąszczu informacji, dokumentów, przepisów. Przewodnik został podzielony na trzy części. W części pierwszej przedstawiamy dostępne oferty szkoleń z języka polskiego, a w części drugiej szeroko pojętą ofertę kształcenia ustawicznego dedykowaną dorosłym obywatelom Ukrainy. Część trzecia poświęcona jest obowiązującym procedurom uznawania kwalifikacji oraz nostryfikacji dyplomów.

Warto podkreślić, że po wybuchu wojny w Ukrainie wiele instytucji, stowarzyszeń, uczelni organizowało bezpłatne szkolenia z języka polskiego dla obywateli Ukrainy, którzy przekroczyli granicę po 24.02.2022. Przeszukiwanie źródeł internetowych daje bardzo wiele rezultatów na hasło „szkolenia z języka polskiego dla obywateli Ukrainy”. Niestety aktualna (koniec lipca 2022) analiza poszczególnych stron pokazuje, że były to inicjatywy spontaniczne, jednorazowe, organizowane wiosną 2022 r. W zdecydowanej większości przypadków zapisy na zajęcia zakończyły się 2-3 miesiące temu, a same zajęcia kończą się w najbliższym czasie. Wykazy zamieszczone w części pierwszej i drugiej opracowania zawierają oferty, które zgodnie z zamieszczonymi na stronach informacjami, były aktualne

w drugiej połowie lipca 2022 r. Są też wskazówką, gdzie w przyszłości można takich ofert szukać.

W związku z dynamicznie zmieniającą się ofertą aktualnych informacji na temat bezpłatnych szkoleń zawodowych i szkoleń z języka polskiego warto szukać na stronach rządowych, powiatowych urzędów pracy oraz stronach funduszy europejskich np.

<https://mapadotacji.gov.pl/> .

W dłuższej perspektywie na szczególną uwagę zasługują projekty, które uzyskały dofinansowanie w ramach programu **„Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2023”**. Aktualnie znane są wyniki konkursu i lista projektów/podmiotów, które zostały rekomendowane do dofinansowania.

Wykaz podmiotów wraz z linkami do ich stron internetowych przedstawiamy w Załączniku 1.

Inną wartą uwagi inicjatywą jest program **„Szansa – nowe możliwości dla dorosłych”**

(<https://szansa-power.frse.org.pl/>) finansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji.

Ze względu na różnice w systemach edukacji w Polsce i w Ukrainie procedury uznania kwalifikacji zawodowych i dyplomów zdobytych w Ukrainie nie są proste i jednoznaczne.

Prezentowane w części trzeciej opracowania trzy ścieżki uznawalności są próbą uporządkowania wiedzy w tym zakresie. Opisane rozwiązania są zgodne ze stanem prawnym na koniec lipca 2022 r.

1 Możliwości nauki języka polskiego – dostępne oferty i źródła finansowania, w tym ze środków UE

1.1 Nauka języka polskiego online

- [Polski Instytut Językowy](#) – bezpłatne kursy języka polskiego online finansowane z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji [PL]
- [Uniwersytet Warszawski](#) – baza materiałów do samodzielnej nauki języka polskiego [PL, UA]
- [Uniwersytet Jagielloński w Krakowie](#) - bezpłatny kurs języka polskiego online [PL]
- [ProfiLingua](#) – intensywny, płatny kurs języka polskiego dla obcokrajowców [PL]
- [Uniwersytet Śląski](#) - rozmówki ukraińsko-polskie i polsko-ukraińskie opracowane przez pracowników Uniwersytetu Śląskiego [PL, UA]
- [Polska dla Początkujących i Średniozaawansowanych](#) – praktyczny, bezpłatny kurs języka polskiego zorganizowany przez Akademia Ignatianum w Krakowie [PL]
- [Baza Usług Rozwojowych](#) – oferta płatnych szkoleń z języka polskiego na różnym poziomie zaawansowania z możliwością pozyskania dofinansowania przez pracodawców kierujących pracowników na szkolenie [PL]

1.2 Nauka języka polskiego – oferty uczelni, stowarzyszeń, fundacji wg lokalizacji:

- Warszawa: [Centrum Wielokulturowe](#) - cykliczna organizacja szkoleń z języka polskiego dla obywateli Ukrainy [PL, UA]
- Warszawa: [Fundacja Ocalenie](#) - bezpłatne, stacjonarne kursy języka polskiego dla pełnoletnich cudzoziemców i cudzożemek mieszkających w Warszawie (zgłoszenia od 1 do 7 września 2022 r.) [PL, UA]
- Warszawa: [Polski Instytut Językowy](#) - kursy języka polskiego na różnym poziomie zaawansowania (płatne) [PL]
- Warszawa: [Fundacja dla Somalii](#) – bezpłatne kursy języka polskiego realizowane w ramach projektu „Wparcie integracji cudzoziemców na Mazowszu” [PL, UA]

- Bydgoszcz: [Bydgoski Zakład Doskonalenia Zawodowego](#) - bezpłatne 60-godzinne szkolenia języka polskiego [PL, UA]
- Wrocław: [Wrocławskie Centrum Integracji](#) realizuje projekt „Wrocław na językach świata” w ramach którego wrocławscy wolontariusze spotykają się z obywatelami innych krajów bezpłatnie ucząc ich języka polskiego [PL]
- Wrocław: [Centrum Kształcenia Ustawicznego](#) – bezpłatny kurs języka polskiego [PL, UA]
- Białystok: [Fundacja na Rzecz Rozwoju Politechniki Białostockiej](#) - bezpłatne kursy języka polskiego dla obywateli Ukrainy prowadzone popołudniami i w weekendy na terenie Politechniki Białostockiej przez nauczycieli-ochotników [PL, UA]
- Białystok: [Powiatowy Urząd Pracy](#) – bezpłatne 80-godzinne szkolenia z języka polskiego dla obywateli Ukrainy, którzy są zarejestrowani w Urzędzie Pracy w Białymstoku jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy [PL, UA]
- Katowice: [Uniwersytet Śląski](#) – bezpłatne, 60-godzinne kursy języka polskiego dla pełnoletnich obywateli Ukrainy realizowane w siedzibie Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach [PL]
- Kraków: [Projekt Polski 4UA](#) – bezpłatne lektoraty języka polskiego w trybie stacjonarnym lub zdalnym, konwersacje językowe w formie speaking club, konsultacje językowe [PL, UA]

1.3 Nauka języka polskiego – finansowana ze środków Unii Europejskiej:

- W ramach projektu „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych”, finansowanego z programu unijnego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, uruchomione zostanie dodatkowo 13 milionów złotych na wsparcie dorosłych obywateli Ukrainy. Obywatele Ukrainy będą mogli uczyć się języka polskiego, zdobywać wiedzę w obszarze poszukiwania i podejmowania legalnej pracy w Polsce, funkcjonowania urzędów, finansowego ABC oraz transportu i komunikacji. Dla uczestników projektu zaplanowano także wsparcie o charakterze prawnym, psychologicznym i doradczym. Działania w ramach podpisanych umów rozpoczną się na przełomie września i października tego roku.

więcej informacji: [Projekt "Szansa" - Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji \(frse.org.pl\)](http://projekt.szansa.org.pl) [PL]

- „Lubelskie pomaga Ukrainie – nauka języka polskiego” – projekt realizowany przez Departament Kultury, Edukacji i Dziedzictwa Narodowego UMWL wart jest blisko 2,9 mln zł, z czego ok. 2,5 mln zł to środki z UE. Projekt zakłada organizację kursu języka polskiego jako obcego na różnych poziomach zaawansowania. Osoby biorące w nim udział otrzymają materiały szkoleniowe, podręczniki, a także zaświadczenie o ukończonym kursie.

więcej informacji: [Lubelskie pomaga Ukrainie – nauka języka polskiego](http://lubelskiepomaga.org.pl) [PL, UA]

- „Porozmawiajmy po polsku” - kurs językowy dla obywateli Ukrainy przygotowywany przez Zarząd Województwa Lubuskiego w ramach Osi Priorytetowej 8 – Nowoczesna Edukacja, Działanie 8.3 – Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych

więcej informacji: [Województwo Lubuskie - "Porozmawiajmy po polsku"](http://wojewodztwo.lubuskie.pl) [PL]

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 – w lipcu 2022 r. do programu wprowadzono zmiany. Wprowadzono między innymi nową grupę docelową (Priorytet 10) - osoby dorosłe, które przybyły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy. Wprowadzono możliwość realizacji projektu w ramach trybu nadzwyczajnego lub pozakonkursowego, w zakresie szkoleń/ kursów języka polskiego skierowanych do tej grupy docelowej. Wsparcie udzielane w ramach RPO WD obejmuje działania ukierunkowane na przeprowadzenie formalnej oceny i certyfikacji umiejętności i kompetencji osiągniętych przez uczestników wsparcia. W przypadku projektu skierowanego do osób przybyłych na terytorium RP w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy obowiązek zakończenia kursu/szkolenia j. polskiego oceną i certyfikacją nabytych umiejętności i kompetencji nie jest wymagany. Informacje o projektach będą dostępne na stronie: <https://rpo.dolnyslask.pl/> [PL]

- W związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę wprowadzono lub są planowane do wprowadzenia zmiany uwzględniające możliwość rozszerzenia grupy docelowej o migrantów z Ukrainy we wszystkich Regionalnych Programach Operacyjnych

(16 programów). Informacje o naborach, projektach można znaleźć na stronie:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/> [PL]

2 Dostęp do edukacji, w tym kształcenia ustawicznego w formie kursowej dla migrantów z Ukrainy i źródła finansowania

2.1 Finansowane z budżetu państwa:

1. **Szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy**, w tym dla obywateli Ukrainy, są formą aktywizacji zawodowej finansowaną przez powiatowe urzędy pracy. Kursy obejmują średnio 25 godzin w tygodniu. Uczestnik szkolenia może liczyć na stypendium – w wysokości 120 proc. zasiłku dla bezrobotnych (1 489,00 zł), jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin. W przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin szkolenia wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie (stypendium nie może być niższe niż 20 proc. zasiłku). Po ukończeniu szkolenia uczestnik otrzymuje zaświadczenie lub inny dokument wystawiony przez instytucję szkoleniową.

Skierowanie na szkolenie można uzyskać:

- poprzez zgłoszenie chęci udziału w szkoleniu grupowym planowanym przez powiatowe urzędy pracy,
- bezpośrednio od pracownika urzędu pracy,
- poprzez złożenie do urzędu pracy wniosku (wraz z uzasadnieniem celowości szkolenia) o skierowanie na szkolenie wybrane z oferty rynkowej (szkolenia indywidualne). W takim przypadku koszt szkolenia jest finansowany przez urząd pracy do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia,
- otrzymanie bonu szkoleniowego – oferta wyłącznie dla osób do 30 roku życia.

więcej informacji: [Szkolenia i bony szkoleniowe | WORTAL \(praca.gov.pl\)](#) [PL]

2. **Trójstronne umowy szkoleniowe** to umowy zawierane na wniosek pracodawcy przez starostę z pracodawcą i instytucją szkoleniową. W umowach pracodawcy deklarują zatrudnienie bezrobotnego po odbytym szkoleniu. Skierowanie na szkolenie w ramach umowy trójstronnej może dostać zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy, w tym obywatel Ukrainy:
  - osoba bezrobotna,
  - osoba poszukująca pracy,
  - pracująca w wieku 45 lat i powyżej.

więcej informacji: [Trójstronne umowy szkoleniowe | WORTAL \(praca.gov.pl\)](#) [PL]

3. **Krajowy Fundusz Szkoleniowy** - jeżeli pracodawca zatrudnia obywateli Ukrainy może uzyskać wsparcie finansowe na jego kształcenie ustawiczne ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Środki KFS pracodawca może przeznaczyć na:

- doprecyzowanie potrzeb szkoleniowych, które będzie można zaspokoić dzięki środkom KFS,
- kursy (w tym szkolenia językowe) i studia podyplomowe oraz egzaminy, w których wezmą udział pracownicy z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- badania lekarskie i psychologiczne, jeśli okażą się niezbędne,
- ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z udziałem w kształceniu ustawicznym finansowanym z KFS.

Wniosek o przyznanie środków z KFS na kształcenie ustawiczne powinien być złożony do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsce prowadzenia działalności zgodnie z terminami naboru określonymi przez ten urząd pracy.

W pierwszej kolejności w ramach KFS wspierani są pracodawcy spełniający jeden z priorytetów wydatkowania KFS. Wszystkie tegoroczne priorytety KFS mogą służyć wspieraniu kształcenia ustawicznego obywateli Ukrainy. Ponadto obowiązuje w 2022 r. specjalny priorytet rezerwy KFS w brzmieniu: wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców. Każdego roku uruchamiane są nowe środki w ramach KFS.

Więcej informacji: [Krajowy Fundusz Szkoleniowy | WORTAL \(praca.gov.pl\)](#)

Szczegółowych informacji o naborach udzielają powiatowe urzędy pracy, których bazę można znaleźć tutaj: <https://psz.praca.gov.pl/wybor-urzedu>.

4. **„Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2023”** w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2025 – w ramach zakończonego naboru wyłoniono 115 podmiotów (organizacji pozarządowych, samorządów i instytucji rynku pracy z terenu całego kraju), którym przyznano łącznie 104 mln zł

na realizację projektów z zakresu integracji i aktywności społecznej oraz aktywizacji zawodowej obywateli Ukrainy.

Pełna lista projektów, które otrzymały dofinansowanie wraz z linkami do stron tych instytucji stanowi [Załącznik nr 1](#) do niniejszej publikacji.

Informacja o naborach do kolejnych edycji Programu „Razem Możemy Więcej” będzie dostępna na stronie [Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej](#).

2.2 Finansowane ze środków Unii Europejskiej

Wsparcie osób przybyłych do Polski w związku z wojną w Ukrainie może być udzielane na poziomie regionalnym przede wszystkim zgodnie z zakresem wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Wsparcie ze środków EFS jest udzielane przede wszystkim w ramach obszarów: włączenia społecznego (usługi integracji społecznej, dostęp do usług społecznych, ekonomia społeczna), rynku pracy (projekty urzędów pracy, projekty innych instytucji rynku pracy, opieka nad dziećmi do lat 3, adaptacyjność), edukacji (edukacja przedszkolna, kształcenie ogólne, kształcenie zawodowe, kształcenie osób dorosłych, szkolenia dla nauczycieli) oraz ochrony zdrowia.

Przykładowe wsparcie udzielane w ramach regionalnych programów operacyjnych:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 -

wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego może być udzielane zwłaszcza w ramach obszarów rynku pracy:

- w Działaniu 8.2 – wsparcie osób poszukujących pracy, wnioski w trakcie oceny, przewidywany termin rozstrzygnięcia konkursu – październik 2022.

Projekty skierowane będą do **osób pozostających bez zatrudnienia** (bezrobotni lub bierni zawodowo) **imigrantów od 30 roku życia zamieszkujących na obszarze województwa dolnośląskiego, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.**

Obszary wsparcia w ramach projektów:

- doradztwo zawodowe: indywidualne i grupowe,
- pośrednictwo pracy (indywidualne i grupowe) w zakresie wyboru zawodu zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby,

- poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych,
- szkolenia i kursy,
- staże zawodowe,
- subsydiowane zatrudnienie,
- granty na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy.

Wyniki konkursu zostaną opublikowane na stronie [Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego](#) [PL]

- w Działaniu 8.1 – projekty pozakonkursowe Powiatowych Urzędów Pracy,
- w Działaniu 8.4 – opieka nad dziećmi poniżej 3 roku życia

oraz włączenia społecznego:

- w Działaniu 9.1 – projekty z zakresu aktywnej integracji,
- w Działaniu 9.4 – projekty OWES.

Pomoc może być wdrażana w ramach obecnie realizowanych projektów poprzez możliwość rozszerzenia grupy docelowej o migrantów z Ukrainy.

2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2014-2020,

wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Przygotowany jest nowy projekt „Mazowsze dla Ukrainy”, którego przewidywany czas rozpoczęcia realizacji to wrzesień 2022. Projekt będzie realizowany przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej. W ramach projektu obywatele Ukrainy będą mogli liczyć między innymi na pomoc w znalezieniu pracy, kursy języka polskiego, wsparcie psychologiczno-terapeutyczne.

Szczegółowe informacje będzie można znaleźć na stronie [Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej](#). [PL]

2.3 Szkolenia zawodowe – oferta firm, stowarzyszeń, instytucji szkoleniowych:

1. [Kursy dla elektryków](#) – kursy skierowane do obcokrajowców, chcących zdobyć konkretne kwalifikacje w dziedzinie elektroenergetyki. Możliwość przeprowadzenia kursu w języku ukraińskim (różne lokalizacje na terenie Polski). [PL]

2. [Technolog usług pocztowych i finansowych](#) – roczny kurs organizowany przez Centrum Edukacji Copernicus umożliwiające zdobycie kwalifikacji EKA.08. Świadczenie usług pocztowych i finansowych, a także wykonywanie zadań związanych z usługami dystrybucyjnymi i spedycyjnymi. Możliwe lokalizacje: Bielsko-Biała, Bytom, Gliwice, Katowice, Ruda Śląska, Wrocław, Zabrze, Żory. [UA]
3. [Florysta](#) – roczny kurs organizowany przez Centrum Edukacji Copernicus umożliwiające zdobycie kwalifikacji OGR.01. Produkcja kompozycji kwiatowych. Możliwe lokalizacje: Bielsko-Biała, Bytom, Gliwice, Katowice, Ruda Śląska, Wrocław, Zabrze, Żory. [UA]
4. [Szkolenia zawodowe](#) – bezpłatne szkolenia zawodowe dla osób z Ukrainy w wieku 18-29 lat organizowane przez Urząd Miejski w Pszczynie [PL, UA]
5. [Stres spowodowany wojną w Ukrainie: jak sobie z nim radzić?](#) – płatne (koszt: 790 zł netto), 1-dniowe szkolenie dla obywateli Ukrainy realizowane w Warszawie [PL, UA]
6. Projekt [Strefa RozwoYou2](#) finansowany przez Łódzką Specjalną Strefę Ekonomiczną (ŁSSE) – bony szkoleniowe dla pracodawców z przeznaczeniem na kursy języka polskiego oraz szkolenia zawodowe uchodźców z Ukrainy. Pula środków w aktualnym naborze została wyczerpana, pracodawcy zainteresowani skorzystaniem ze wsparcia powinni śledzić stronę internetową projektu pod kątem informacji o kolejnym naborze [PL]
7. [SAGE SYMFONIA 2.0](#) – płatny, stacjonarny, 20-godzinny kurs z obsługi programu finansowo-księgowego dla obywateli Ukrainy organizowany przez łódzki oddział Stowarzyszenia Księgowych w Polsce oddział w Łodzi. [PL, UA]
8. [Rachunkowość polska](#) – płatny, stacjonarny lub zdalny, 100-godzinny kurs z rachunkowości dla obywateli Ukrainy organizowany przez łódzki oddział Stowarzyszenia Księgowych w Polsce oddział w Łodzi. [PL, UA]

2.4 Inne

1. **„Kompetencje dla sektorów” – projekty nadzorowane przez PARP trwające do 31.08.2023r.**
Celem działania „Kompetencje dla sektorów” jest dofinansowanie (za pośrednictwem Operatorów) wsparcia dla mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw w obszarze szkoleń, doradztwa i studiów podyplomowych pracowników. Wsparcie

kierowane jest do przedsiębiorstw działających wyłącznie w branżach: budowlanej, finansowej, turystycznej, IT, mody i innowacyjnych tekstyliów, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz motoryzacyjnej z uwzględnieniem elektromobilności. W związku z sytuacją na Ukrainie PARP przygotowała propozycje uproszczenia zasad udzielania wsparcia przedsiębiorcom w ramach tzw. projektów operatorskich. Między innymi wprowadziła możliwość objęcia wsparciem dużych przedsiębiorstw działających we wszystkich wskazanych powyżej 17 sektorach, w przypadku obejmowania wsparciem obywateli Ukrainy, którzy uciekli do Polski z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej. Więcej informacji na stronie [PARP](#). [PL]

2. **Projekt studiuje-pracuje** skierowany do młodzieży w wieku 18-25 lat, która chciałaby rozpocząć lub kontynuować naukę na renomowanych i uznanych polskich uczelniach lub szkołach policealnych, w trybie zaocznym i w tym samym czasie podjąć płatną pracę w Polsce.

Więcej informacji: [Studuj za darmo Pracuj i bądź niezależny studiujepracuje.pl](#) [PL, UA]

3. **Projekt „Model aktywizacji zawodowej obywateli Ukrainy”** realizowany przez [Konfederację Lewiatan](#) i [Jobs First](#) - pilotażowy program, który ułatwi znalezienie pracy obywatelom Ukrainy przybyłym do Polski po wybuchu wojny. Efektem projektu będzie też wsparcie przedsiębiorstw w zatrudnianiu uchodźców - pakiet praktycznych informacji, porad prawnych i wskazówek. W pilotażu docelowo ma wziąć udział 100 osób z Mazowsza, Śląska i Małopolski.

Więcej informacji: [Model aktywizacji zawodowej obywateli Ukrainy](#) [PL, UA]

4. **Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej działające przy Wojewódzkich Urzędach Pracy**

- województwo dolnośląskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej](#)
Oferta obejmuje bezpłatne wsparcie doradców zawodowych oraz psychologów, bezpłatne usługi w zakresie poradnictwa zawodowego w ramach konsultacji indywidualnych oraz grupowych, szkolenia, warsztaty. W sierpniu 2022 r. rozpoczęto realizację projektu „Praca bez granic”. Projekt jest dedykowany cudzoziemcom, którzy spotykają się z trudnościami w znalezieniu pracy a także barierą językową i integracją w społeczeństwie. W projekcie przewidziano między

innymi kursy języka polskiego, vouchery na szkolenia i kursy zawodowe, szkolenia z zakresu podnoszenia kompetencji, konsultacje z doradcami zawodowymi.

Projekt będzie realizowany głównie we Wrocławiu, Wałbrzychu, Legnicy i Jeleniej Górze. Więcej informacji na stronie [CLiPKZ](#). [PL]

- województwo kujawsko-pomorskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Toruniu](#)
- województwo lubelskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Lublinie](#)
- województwo lubuskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Zielonej Górze](#)
- województwo łódzkie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Łodzi](#)
- województwo małopolskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Krakowie](#)
- województwo mazowieckie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Warszawie](#)
- województwo opolskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Opolu](#)
- województwo podkarpackie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Rzeszowie](#)
- województwo podlaskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Białymstoku](#)
- województwo pomorskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Gdańsku](#)
- województwo śląskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Katowicach](#)
- województwo świętokrzyskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Kielcach](#)
- województwo warmińsko-mazurskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie](#)

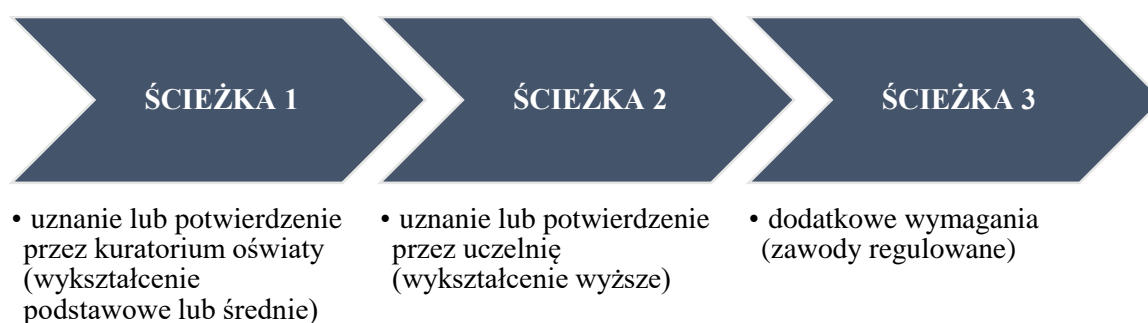
- województwo wielkopolskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Poznaniu](#)
  - województwo zachodniopomorskie – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie](#)
5. **Centrum Wielokulturowe w Warszawie** - doradztwo zawodowe w języku ukraińskim
Więcej informacji: [Doradztwo zawodowe – Centrum Wielokulturowe \[PL, UA\]](#)
  6. Projekt „**Lubelskie pomaga Ukrainie**” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. W ramach tego przedsięwzięcia uchodźcy z Ukrainy, którzy zatrzymali się na Lubelszczyźnie, mogą skorzystać z oferty tłumaczy języka polskiego i ukraińskiego, doradztwa w zakresie załatwiania spraw życia codziennego oraz pomocy prawnej i psychologicznej. Przygotowane zostaną także usługi asystenckie dla dzieci, młodzieży i osób starszych, a także podstawowe wsparcie socjalno-bytowe.
Więcej informacji: [Projekt "Lubelskie pomaga Ukrainie" \[PL, UA\]](#)
  7. „**Świętokrzyskie dla Ukrainy**” – projekt oferujący pomoc dla uchodźców, którzy znaleźli schronienie w regionie. Fundusze unijne, pochodzące z oszczędności w Regionalnym Programie Operacyjnym Woj. Świętokrzyskiego 2014-2020, pozwolą na kompleksowe działania: zabezpieczenie najważniejszych potrzeb bytowych, opiekę psychologiczną, pomoc w znalezieniu pracy i dostosowaniu się do polskich realiów. Do połowy 2023r. z projektu ma skorzystać prawie 2300 osób.
Więcej informacji: [Projekt "Świętokrzyskie dla Ukrainy"](#)
  8. „**Śląskie dla Ukrainy**” – projekt dedykowany mikro, małym i średnim przedsiębiorcom, zainteresowanych uzyskaniem środków na dofinansowanie kształcenia dla pracowników posiadających obywatelstwo ukraińskie.
Więcej informacji: [Projekt "Śląskie dla Ukrainy" \[PL, UA\]](#)
  9. Dofinansowanie szkoleń dla pracodawców zatrudniających obywateli Ukrainy
Więcej informacji: [Fundusz Górnośląski \[PL\]](#)
  10. Dofinansowanie dla pracodawców do usług rozwojowych – szkoleniowych, tj. szkolenie, egzamin, usługa o charakterze zawodowym realizowanych w formie stacjonarnej, zdalnej w czasie rzeczywistym oraz mieszanej.
Więcej informacji: [Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku \[PL\]](#)

11. <https://pomagamukrainie.gov.pl/> - strona pośrednicząca pomiędzy osobami/instytucjami oferującymi wsparcie a obywatelami Ukrainy [PL, UA]

3 Uznawanie kwalifikacji i nostryfikacja dyplomów z uwzględnieniem przepisów związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym

Uznanie posiadanych kwalifikacji i dyplomów, które zostały uzyskane w Ukrainie nie jest objęte w Polsce jedną, zunifikowaną procedurą. Kwestię uznania wykształcenia i umiejętności potencjalnego pracownika z Ukrainy regulują umowy międzynarodowe zawarte między Polską a Ukrainą oraz Ustawa z dnia 12 marca 2022 r.² **Uregulowania nie obejmują jednak wszystkich możliwych typów wykształcenia i dyplomów ze względu na różnice występujące między polskim a ukraińskim systemem edukacji i brak możliwości znalezienia polskich odpowiedników.** Ogólnie rzecz biorąc możliwe są trzy drogi, czy też ścieżki postępowania (rysunek 1).

Rysunek 1. Możliwe ścieżki uznania kwalifikacji i dyplomów uzyskanych w Ukrainie

Źródło: opracowanie własne

Omówienie przedstawionych ścieżek i możliwości uznania kwalifikacji i dyplomów uzyskanych w Ukrainie (w rozdziale 3.2 niniejszego opracowania) zostało poprzedzone krótką prezentacją systemu edukacji w Ukrainie wraz z podstawowymi różnicami występującymi w porównaniu z Polską. Taki sposób ujęcia zagadnienia pozwoli zarówno pracodawcom zorientować się ogólnie w ścieżce edukacyjnej kandydata, jak i potencjalnym pracownikom wstępnie nakreślić własny profil zawodowy. Może to być pomocne przede wszystkim w sytuacji, gdy proces oficjalnego uznania kwalifikacji danej osoby i nostryfikacji jej dyplomów napotyka na pewne trudności lub jest w toku i nie został jeszcze zakończony.

² Internetowy System Aktów Prawnych, *Ustawa z dn. 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, Dz. U. 2022, Poz. 583, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220000583>, [dostęp: 20.07.2022]

3.1 System edukacji w Ukrainie

Znajomość podstawowych różnic występujących między systemami edukacji w Polsce i w Ukrainie może być dużym ułatwieniem w ocenie poziomu wykształcenia potencjalnych pracowników z Ukrainy oraz posiadanych przez nich świadectw i dyplomów.

3.1.1 Edukacja na poziomie szkoły podstawowej i średniej

Najważniejszą różnicą na poziomie szkoły podstawowej jest wiek rozpoczynania edukacji, w Ukrainie to 6 lat, oraz okres jej trwania – 4 lata (w Polsce to odpowiednio 7 i 8 lat). Po ukończeniu szkoły podstawowej uczniowie kontynuują naukę przez kolejnych 5 lat w szkole średniej pierwszego stopnia. Świadectwo ukończenia szkoły średniej pierwszego stopnia umożliwia w Ukrainie kontynuowanie edukacji w szkole średniej drugiego stopnia: w liceum lub w szkole zawodowej trwającej obecnie 2 lata (od 2027 r. – 3 lata). Absolwenci posiadający świadectwo uzyskania pełnego wykształcenia średniego mogą, podobnie jak w Polsce, ubiegać się o przyjęcie na studia³. Ukraiński system edukacji przypomina w pewnym stopniu wcześniejszy system edukacji w Polsce z sześcioletnią szkołą podstawową, trzyletnim gimnazjum i trzyletnim liceum lub trwającą 2-3 lata szkołą zawodową. Wyraźną różnicą jest jednak wiek absolwentów szkół średnich, w Ukrainie to z reguły 16-17 lat. **Warto więc zwrócić uwagę, że osoby, które posiadają wykształcenie porównywalne z polską maturą lub ukończyły szkołę zawodową na poziomie szkoły średniej drugiego stopnia są osobami niepełnoletnimi.**

3.1.2 Kształcenie na poziomie szkoły wyższej lub uniwersytetu

Absolwenci szkół średnich mogą, jak już wspomniano, kontynuować edukację w ramach studiów. System szkolnictwa wyższego w Ukrainie obejmuje:

- tzw. studia krótkie, przeduniwersyteckie (dyplom młodszego licencjata)
- studia pierwszego stopnia (dyplom licencjata)
- studia drugiego stopnia (dyplom magistra)
- studia trzeciego stopnia (tytuł doktora)⁴.

³ Ministry of Education and Science of Ukraine, <https://mon.gov.ua/eng>, [dostęp: 08.07.2022]

⁴ Szerzej zob. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Higher education levels and degrees*, <https://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system/higher-education/qualification-levels>, [dostęp: 12.07.2022]

W 2019 r. w Ukrainie została przyjęta ustawa⁵ umożliwiająca kształcenie w ramach tzw. kształcenia przeduniwersyteckiego **kończącego się uzyskaniem dyplomu młodszego licencjata, który zastąpił wcześniejszy dyplom młodszego specjalisty⁶. Obydwa dyplomy nie mają swojego odpowiednika w Polsce i w związku z tym nie mogą zostać objęte procesem nostryfikacji.** W tym przypadku trudno bowiem uznać, że kandydat ma ukończone wykształcenie wyższe porównywalne z wykształceniem uzyskanym w Polsce. Posiadane wykształcenie może zostać jednak uznane na poczet studiów pierwszego stopnia. Uznanie pozostałych dyplomów (licencjata i magistra) oraz tytułu naukowego doktora jest możliwe na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia lub w oparciu o przeprowadzoną procedurę nostryfikacji. Dyplomy uzyskane w Ukrainie przed dn. 20 czerwca 2006 r. uznawane są za równoważne z ich polskimi odpowiednikami, natomiast uzyskane po 20 czerwca 2006 r. wymagają potwierdzenia w drodze nostryfikacji⁷. Szczegóły dotyczące uznawalności dyplomów szkół wyższych zostały zawarte w *Praktycznym przewodniku po uznawalności wykształcenia* opublikowanym przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej⁸.

3.1.3 Kształcenie zawodowe

Kształcenie zawodowe w Ukrainie może odbywać się na różnych poziomach, które skutkują różnym poziomem wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i specjalizacji. W zależności od typu ukończonej szkoły absolwenci mogą posiadać dyplomy: wykwalifikowanego robotnika, wykwalifikowanego pracownika (odpowiedniej kategorii danej specjalizacji) lub młodszego specjalisty (np. po ukończeniu akredytowanej wyższej szkoły zawodowej). **Ze względu na to, że kształcenie zawodowe prowadzone jest przez wiele typów ośrodków i jednostek, porównanie ukraińskiego systemu kształcenia zawodowego z polskim jest stosunkowo**

---

⁵ Zob. *Ustawa o Edukacji Przeduniwersyteckiej*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>, [dostęp: 12.07.2022]

⁶ Szerzej na ten temat zob. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Professional prehigher education*, <https://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system/professional-prehigher-education>, [dostęp: 12.07.2022]

⁷ Ministerstwo Edukacji i Nauki, *Informacje i rekomendacje MEiN dla jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki dotyczące działań na rzecz obywateli Ukrainy i Polski w związku z wojną w Ukrainie*, Warszawa 2022, s. 12-13, [file:///C:/Users/SJO/Downloads/Informacje i rekomendacje dla uczelni - Ukraina%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/SJO/Downloads/Informacje%20i%20rekomendacje%20dla%20uczelni%20-%20Ukraina%20(1).pdf), [dostęp: 12.07.2022]

⁸ Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *Praktyczny przewodnik po uznawalności wykształcenia*, Warszawa 2020, <https://nawa.gov.pl/images/users/629/Ukraina-.pdf>, [dostęp: 12.07.2022]

trudne⁹. Pracodawcy, którzy chcieliby uzyskać formalne potwierdzenie kwalifikacji zawodowych posiadanych przez kandydata, powinni zwrócić się do kuratorium oświaty (poziom szkoły średniej) lub uczelni (w przypadku wykształcenia zawodowego na poziomie szkoły wyższej lub uniwersytetu). Formalności, których należy dopełnić w obu przypadkach zostały omówione w dalszej części niniejszego opracowania.

3.2 Możliwości uznania kwalifikacji zawodowych i dyplomów zdobytych w Ukrainie

Możliwość uznania kwalifikacji, świadectw i dyplomów wydanych w Ukrainie w oparciu o umowy międzynarodowe zawarte między Polską a Ukrainą uzależniona jest od daty ich wystawienia. Obowiązują umowy zawarte między Polską a Ukrainą przed dniem 20 czerwca 2006 r.¹⁰ **Nie ma umowy międzynarodowej, która regulowałaby kwestie uznawalności dyplomów wydanych po 19 czerwca 2006 r. Na podstawie zawartych umów dokumenty ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych oraz szkół wyższych uzyskanych na terenie Ukrainy przed 20 czerwca 2006 r. mogą zostać uznane za równoważne z ich polskimi odpowiednikami¹¹, wyjątek stanowią dyplomy tzw. zawodów regulowanych np.: lekarzy, stomatologów, farmaceutów, pielęgniarek, położnych, lekarzy weterynarii i architektów. Uznanie tych ostatnich¹² oraz wszystkich pozostałych dyplomów uzyskanych po 19 czerwca 2006 r. możliwe jest jedynie w oparciu o procedurę nostryfikacyjną. Uznanie**

---

⁹ Poszczególne typy szkół i ośrodków prowadzących kształcenie zawodowe zob. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Vocational Education* <https://enic.in.ua/index.php/en/education-system/vocational-education>, [dostęp: 12.07.2022]

¹⁰ 1. *Umowa zawarta między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o wzajemnym uznawaniu akademickim dokumentów o wykształceniu i równoważności stopni*, sporządzona w Warszawie dnia 11. kwietnia 2005 r.;

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20060790783>, [dostęp: 15.07.2022]

2. *Konwencja Praska o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych oraz szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni i tytułów naukowych*, sporządzona w Pradze dn. 7 Czerwca 1972 r.;

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19750050028>, [dostęp: 15.07.2022]

3. *Porozumienie między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich*, podpisane w Warszawie dn. 10 maja 1974 r., <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19750040014>, [dostęp: 15.07.2022]

¹¹ Ministerstwo Edukacji i Nauki, *Informacje i rekomendacje...*, *op. cit.*

¹² W oparciu o Ustawę z dn. 12 marca 2022 r. lekarze, lekarze stomatolodzy i pielęgniarki mogą otrzymać w trybie uproszczonym zgodę Ministra Zdrowia i Prawo Wykonywania Zawodu na okres 5 lat. Pełne uznanie posiadanych kwalifikacji oraz Ministerstwo Edukacji i Nauki pełne i bezterminowe Prawo Wykonywania Zawodu można otrzymać jednak w wyniku nostryfikacji.

kwalfikacji w ramach zawodów regulowanych wiąże się z koniecznością spełnienia dodatkowych wymogów¹³.

3.2.1 ŚCIEŻKA 1: Uznanie lub potwierdzenie kwalifikacji, świadectw i dyplomów przez kuratorium oświaty (szkoły podstawowe i średnie, również zawodowe)

Uznanie wykształcenia

Wykształcenie potwierdzone świadectwem szkoły podstawowej, średniej lub zawodowej wydanym w Ukrainie przed 20 czerwca 2006 r. może zostać uznane w drodze postępowania administracyjnego przez kuratora oświaty właściwego dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy. Dane kontaktowe kuratoriów dostępne są na stronie Ministerstwa Edukacji i Nauki: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/kuratoria-oswiaty>. **Do wniosku o uznanie świadectwa należy dołączyć¹⁴ oryginał lub duplikat (do wglądu) lub kopię świadectwa wydanego w Ukrainie potwierdzoną notarialnie za zgodność z oryginałem.** W wypadku, gdy świadectwo nie zawiera informacji o przebiegu kształcenia dodatkowo należy załączyć:

- wykaz ocen uzyskanych podczas egzaminu kończącego szkołę lub instytucję egzaminacyjną lub zaliczenie danego etapu kształcenia;
- wykaz przedmiotów i innych zajęć zrealizowanych w ramach danego etapu kształcenia wraz z uzyskanymi ocenami;
- informację o zrealizowanym programie nauczania dotyczącą treści kształcenia, planowanego czasu nauki i skali ocen;
- informację o uzyskanych uprawnieniach do kontynuacji nauki na odpowiednim poziomie w systemie edukacji, w którym wydano świadectwo¹⁵.

Wyżej wymienione dokumenty uzupełniające powinny być wydane lub potwierdzone przez szkołę, instytucję edukacyjną lub władze oświatowe Ukrainy. **Wszystkie dokumenty dołączone do wniosku o uznanie wykształcenia powinny zostać złożone z tłumaczeniem na język polski** dokonany lub poświadczony przez:

---

¹³ Szerzej zob. podrozdział niniejszego opracowania poświęcony zagadnieniu uznawania kwalifikacji zawodów regulowanych.

¹⁴ Ministerstwo Edukacji i Nauki, *Uznanie lub potwierdzenie wykształcenia decyzją kuratora oświaty*, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/uznanie-lub-potwierdzenie-wykształcenia-decyzja-kuratora-oswiaty>, [dostęp: 17.07.2022]

¹⁵ *Ibidem*

- tłumacza przysięgłego¹⁶ (lista tłumaczy przysięgłych Ministerstwa Sprawiedliwości dostępna jest na stronie: <https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/tlumacze-przysiegli/lista-tlumaczy-przysieglych/search.html>; w wyszukiwarce należy wybrać język) lub
- konsula Rzeczypospolitej Polskiej, właściwego dla Ukrainy lub państwa, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji wydano świadectwo lub
- akredytowaną w Rzeczypospolitej Polskiej placówkę dyplomatyczną lub konsularną Ukrainy lub państwa, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji wydano świadectwo.

Kurator oświaty może wyrazić zgodę na przedłożenie tłumaczenia dokumentów dokonanego przez inny podmiot, jeśli ich przetłumaczenie przez wyżej wymienione podmioty nie jest możliwe.

Potwierdzenie wykształcenia

W sytuacji, gdy przedłożenie kompletu dokumentów, które są niezbędne do uznania wykształcenia nie jest możliwe, kuratorium oświaty może przeprowadzić postępowanie potwierdzające posiadane wykształcenie¹⁷. Na stronach Ministerstwa Edukacji i Nauki wyraźnie wskazano grupy osób, które mogą ubiegać się o potwierdzenie wykształcenia:

- osoby posiadające status uchodźcy, pozostające pod ochroną uzupełniającą, posiadające zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną uchodźcy lub osoby znajdujące się pod ochroną uzupełniającą
  - ➔ mogą złożyć wniosek do Mazowieckiego Kuratora Oświaty, zalecany jest wcześniejszy kontakt
- osoby poszkodowane w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych kryzysów humanitarnych
  - ➔ mogą złożyć wniosek do kuratora oświaty właściwego dla miejsca zamieszkania, zalecany jest wcześniejszy kontakt, dane kontaktowe kuratoriów dostępne są na podanej już wcześniej stronie Ministerstwa Edukacji i Nauki: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/kuratoria-oswiaty>.

Do wniosku o potwierdzenie wykształcenia należy załączyć następujące dokumenty wraz z tłumaczeniem na język polski (kwestia wymogów dotyczących tłumaczenia została omówiona w części niniejszego opracowania poświęconej uznaniu wykształcenia przez kuratorium oświaty):

¹⁶ Osobę wpisaną przez Ministra Sprawiedliwości na listę tłumaczy przysięgłych lub zarejestrowaną jako tłumacz przysięgły w państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim EFTA – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim OECD.

¹⁷ Ministerstwo Edukacji i Nauki, *Uznanie lub potwierdzenie...*, *op. cit.*

- oryginał lub duplikat świadectwa lub
- wykaz ocen uzyskanych podczas egzaminu kończącego szkołę lub instytucję egzaminacyjną lub zaliczenie danego etapu kształcenia lub
- wykaz przedmiotów i innych zajęć zrealizowanych w ramach danego etapu kształcenia wraz z uzyskanymi ocenami lub
- informację o zrealizowanym programie nauczania dotyczącą treści kształcenia, planowanego czasu nauki i skali ocen lub
- informację o uzyskanych uprawnieniach do kontynuacji nauki na odpowiednim poziomie w Ukrainie lub państwie, w którego systemie edukacji wydano świadectwo lub
- inne dokumenty pozwalające w pośredni sposób określić poziom wykształcenia, uzyskane kwalifikacje zawodowe lub zatrudnienie, odbyte staże lub praktyki
- oświadczenie wnioskodawcy o posiadanym wykształceniu, ukończonych szkołach, instytucjach edukacyjnych lub etapach kształcenia
- oświadczenie wnioskodawcy dotyczące podanych informacji wymienionych wyżej lub dokumenty je potwierdzające
- dokument potwierdzający prawo pobytu w Polsce¹⁸.

3.2.2 ŚCIEŻKA 2: Nostryfikacja lub potwierdzenie kwalifikacji i dyplomów przez uczelnię (wykształcenie wyższe)

Kwestię uznania dyplomów studiów ukończonych za granicą reguluje w Polsce ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* z 20 lipca 2018 r.¹⁹: „Dyplom ukończenia studiów za granicą może być uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu na podstawie umowy międzynarodowej określającej równoważność, a w przypadku jej braku – w drodze postępowania nostryfikacyjnego”²⁰. Tak jak wspomniano wcześniej umowa tego typu nie została zwarta między Polską a Ukrainą. Istnieją dwie możliwości uznania wykształcenia wyższego i uzyskanych kwalifikacji zawodowych. Osoby, które posiadają dyplom ukończenia studiów w Ukrainie i które chciałyby posługiwać się nim na terenie Polski muszą dokonać jego nostryfikacji. Natomiast obywatele Ukrainy, którzy nie posiadają dyplomu ukończenia studiów, mają możliwość złożenia wniosku o przeprowadzenie postępowania o potwierdzenie ukończenia studiów na określonym

¹⁸ *Ibidem*

¹⁹ Internetowy System Aktów Prawnych, *Ustawa z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, Dz. U. 2018, Poz. 1668, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001668>, [dostęp: 20.07.2022]

²⁰ *Ibidem*, Art. 327

poziomie²¹. Zarówno postępowanie nostryfikacyjne jak i postępowanie o potwierdzenie ukończenia studiów przeprowadzane jest na wniosek zainteresowanej osoby. Postępowanie może przeprowadzić uczelnia posiadająca jedną z trzech kategorii naukowych: A+, A lub B+, w dyscyplinie, której dotyczy wnioski. Wykaz uczelni wraz z posiadanymi przez nie kategoriami dostępny jest na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Po przeprowadzeniu postępowania wydawane jest zaświadczenie. Postępowanie objęte jest opłatą, której maksymalna wysokość wynosi 50% wynagrodzenia profesora. Uczelnia może określić tryb i warunki zwolnienia z opłaty²².

Procedura nostryfikacyjna

Przeprowadzenie nostryfikacji jest możliwe w przypadku, gdy wnioskodawca posiada dyplom ukończenia studiów. Do wniosku o wszczęcie postępowania nostryfikacyjnego należy załączyć:

- dyplom ukończenia studiów
- dokumenty, które pozwolą ocenić przebieg studiów, uzyskanych efektów uczenia się i czasu trwania studiów
- dokument (świadcstwo, dyplom lub inny dokument), na podstawie którego dana osoba została przyjęta na studia
- oświadczenie o miejscu i dacie urodzenia²³.

Wymienione wyżej dokumenty mogą zostać złożone w formie kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez uczelnię przeprowadzającą nostryfikację. Po przeprowadzeniu oceny formalnej wniosku uczelnia może zażądać od wnioskodawcy przedłożenia tłumaczenia zwykłego tych dokumentów na język polski. W szczególnie uzasadnionych przypadkach uczelnia może również zażądać tłumaczenia przysięgłego. Rada nostryfikacyjna nie może żądać przedłożenia innych dokumentów niż wymienione wyżej. W przypadku, gdy w postępowaniu nostryfikacyjnym stwierdzone zostaną różnice w programie studiów, efektach uczenia się lub w czasie trwania studiów wnioskodawca może zostać zobowiązany

---

²¹ *Ibidem*

²² *Ibidem*

²³ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz w sprawie potwierdzenia studiów na określonym poziomie, Dz. U. Poz. 1881, § 2, Pkt. 2, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001881/O/D20181881.pdf>, [dostęp: 20.07.2022]

przez uczelnię do złożenia określonych egzaminów i/lub odbycia praktyk zawodowych. Informacja o wystąpieniu różnic (wraz z wyjaśnieniem czego one dotyczą), a także o konieczności zdania egzaminów i/lub odbycia praktyk zawodowych powinna zostać przekazana w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem. Proces nostryfikacji może trwać maksymalnie 90 dni od dnia złożenia wniosku spełniającego formalne wymogi. Do terminu 90 dni nie wlicza się okresu czasu wyznaczonego na przedłożenie tłumaczenia dokumentów oraz złożenia egzaminów lub odbycia praktyk zawodowych. Po zakończeniu postępowania nostryfikacyjnego uczelnia dokonuje uznania lub wydaje odmowę uznania dyplomu ukończenia studiów w Ukrainie za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu. Wnioskodawca może odwołać się od rozstrzygnięć i decyzji podjętej przez uczelnię nostryfikującą²⁴.

Potwierdzenie ukończenia studiów na określonym poziomie

Osoba, która nie dysponuje dyplomem ukończenia studiów może złożyć w wybranej uczelni wniosek o potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie. O potwierdzenie może ubiegać się osoba, która:

- uzyskała status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą
- posiada zezwolenie na pobyt czasowy²⁵.

Do wniosku należy załączyć następujące dokumenty poświadczające:

- ukończenie studiów
- zaliczone zajęcia i uzyskane oceny
- złożone egzaminy
- uzyskane kwalifikacje lub uprawnienia zawodowe
- odbyte praktyki lub zatrudnienie
- uzyskanie statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, lub zezwolenie na pobyt czasowy
- oświadczenie o ukończeniu studiów, o których potwierdzenie ubiega się
- oświadczenie o miejscu i dacie urodzenia²⁶.

---

²⁴ Por. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *Nostryfikacja dyplomów ukończenia studiów*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/informacje-dla-uczelni/nostryfikacja-dyplomow>, [dostęp: 20.07.2022]

²⁵ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 28 września 2018 r., op. cit., § 9

²⁶ *Ibidem*

Podobnie jak w przypadku procesu nostryfikacji dyplomu studiów dokumenty mogą zostać złożone w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez uczelnię przeprowadzającą postępowanie. Datą rozpoczęcia postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie jest dzień doręczenia wniosku uczelni potwierdzającej. Po przeprowadzeniu oceny formalnej wniosku uczelnia może zażądać od wnioskodawcy przedłożenia tłumaczenia zwykłego tych dokumentów na język polski. W szczególnie uzasadnionych przypadkach uczelnia może również zażądać tłumaczenia przysięgłego. Uczelnia nie może żądać przedłożenia dokumentów innych niż wyżej wymienione. Także i w tym wypadku, gdy stwierdzone zostaną różnice w programie studiów, efektach uczenia się lub w czasie trwania studiów wnioskodawca może zostać zobowiązany przez uczelnię do złożenia określonych egzaminów i/lub odbycia praktyk zawodowych. Uczelnia potwierdza lub odmawia potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku, który spełnia wymogi formalne. Do terminu 90 dni nie wlicza się okresu czasu wyznaczonego na przedłożenie tłumaczenia dokumentów oraz złożenia egzaminów lub odbycia praktyk zawodowych. Wnioskodawcy przysługuje prawo odwołania się od decyzji²⁷.

3.2.3 ŚCIEŻKA 3: Zawody regulowane

W Polsce istnieje ponad 350 zawodów regulowanych, do których należą przykładowo: lekarz, stomatolog, logopeda, psycholog, farmaceuta, fizjoterapeuta, pielęgniarka, nauczyciel, inżynier i technik. Baza zawodów regulowanych dostępna jest na stronie Komisji Europejskiej²⁸. „Zawód regulowany jest zespołem czynności zawodowych, których wykonywanie jest uzależnione od spełnienia wymogów określonych w przepisach dane państwa członkowskiego UE. Każde państwo członkowskie UE samodzielnie decyduje o uregulowaniu dostępu do zawodów.”²⁹ Przepisy obowiązujące w Polsce obligują każdą osobę, która chciałaby podjąć pracę w zawodzie regulowanym do dokonania nostryfikacji

---

²⁷ *Ibidem*

²⁸ European Commission, *The EU Single Market. Regulated professions Market*, [https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs&id_country=23&quid=1&mode=asc&maxRows=*"](https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs&id_country=23&quid=1&mode=asc&maxRows=*) \l "top" [dostęp: 20.07.2022]

²⁹ Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *Zawody regulowane*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/podjecie-pracy-w-polsce/zawody-regulowane>, [dostęp: 21.07.2022]

posiadanego dyplomu³⁰ oraz do uzyskania odpowiednich uprawnień zawodowych³¹. Uznanie dyplomu otrzymanego w Ukrainie za równoważny z dyplomem uzyskanym w Polsce jest więc pierwszym krokiem i daje podstawy do ubiegania się o uzyskanie uprawnień zawodowych. W tym wypadku osoba chcąca wykonywać swój zawód musi spełnić dodatkowe wymagania i uzyskać zgodę na wykonywanie zawodu. Ze względu na dużą liczbę zawodów regulowanych (ponad 350) w niniejszym opracowaniu nie jest możliwe wskazanie wszystkich możliwości i gremiów, które wydają decyzje o uznaniu kwalifikacji i przyznają prawo wykonywania zawodu regulowanego. Niezbędne informacje ogólne zostały częściowo zawarte w części tego rozdziału omawiającej ŚCIEŻKĘ 1 i 2 uznawania kwalifikacji. Zawody regulowane objęte *Ustawą z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* zostały omówione poniżej.

Ustawa z 12 marca 2022 r.³² przewiduje pewne ułatwienia dla obywateli Ukrainy odnośnie następujących zawodów regulowanych: lekarza, lekarza dentystry, pielęgniarki, położnej, psychologa, pedagoga, nauczyciela (pomocy nauczyciela). Od 24 lutego 2022 r. lekarze i lekarze dentyści, pielęgniarki i położne, obywatele Ukrainy, mogą uzyskać warunkowe prawo wykonywania zawodu na okres 18 miesięcy. Szczegółowe informacje dostępne są na stronach Ministerstwa Zdrowia³³.

Obywatele Ukrainy mogą zostać zatrudnieni jako psychologowie i pedagodzy w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej oraz placówkach wsparcia dziennego za zgodą wojewody oraz odpowiednio starosty lub marszałka województw (szczegółowe warunki zostały podane w Art. 27 *Ustawy z 12 marca 2022 r.*³⁴). W roku szkolnym 2022/2023 możliwe jest również zatrudnienie obywateli Ukrainy na stanowisku pomocy nauczyciela, jeśli posiadają „znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie

---

³⁰ Zob. szerzej na ten temat w części niniejszego opracowania omawiającej kwestię nostryfikacji dyplomów.

³¹ Ze względu na dużą liczbę zawodów regulowanych (ponad 350) w niniejszym opracowaniu nie jest możliwe wskazanie wszystkich możliwości i gremiów, które wydają decyzje o uznaniu kwalifikacji i przyznają prawo wykonywania zawodu regulowanego. Niezbędne informacje ogólne zostały częściowo zawarte w części tego rozdziału omawiającej ŚCIEŻKĘ 1 i 2. Zawody regulowane objęte *Ustawą z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* zostały omówione poniżej. Dodatkowo w rozdziale zatytułowanym Jak zatrudnić pracownika

³² Internetowy System Aktów Prawnych, *Ustawa z dn. 12 marca 2022 r...*, *op. cit.*

³³ Ministerstwo Zdrowia, *Praca dla personelu medycznego z Ukrainy*, <https://www.gov.pl/web/zdrowie/praca-dla-personelu-med-z-ukrainy>, [dostęp: 22.07.2022]

³⁴ Internetowy System Aktów Prawnych, *Ustawa z dn. 12 marca 2022 r...*, *op. cit.*, Art. 27

niewystarczającym do korzystania z nauki. Wymogu znajomości języka polskiego potwierdzonej dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, nie stosuje się.”³⁵

Ustawa z 12 marca 2022r. reguluje kwestię warunkowego wykonywania zawodu obywateli Ukrainy w odniesieniu do kilku wybranych zawodów regulowanych. Dla obywateli Ukrainy istnieje zatem z jednej strony konieczność wydłużenia terminu warunkowej możliwości wykonywania zawodów regulowanych objętych wymienioną ustawą. Z drugiej strony pojawia się potrzeba rozszerzenia zakresu zawodów regulowanych i uproszczenia ścieżki uznawania posiadanych kwalifikacji. W dłuższej perspektywie konieczne jest opracowanie i wdrożenie procedur dotyczących uznania kwalifikacji i przyznania prawa wykonywania zawodów regulowanych dla osób z krajów niebędącymi członkami UE.

Informacje dotyczące prawa wykonywania zawodu, których nie reguluje Ustawa z 12 marca 2022 r. dostępne w Serwisie Rzeczypospolitej Polskiej, na stronach *Usługi dla przedsiębiorcy*, w zakładce *Uprawnienia zawodowe*³⁶.

3.3 Pomoc ze strony pracodawcy w uznaniu wykształcenia i kwalifikacji pracownika

Formalności, których powinien dopełnić obywatel Ukrainy i które są niezbędne do uznania jego wykształcenia (świadectw, dyplomów) oraz posiadanych kwalifikacji zostały omówione w poprzednich rozdziałach. Pracodawca powinien ogólnie orientować się w istniejących możliwościach uznania wykształcenia oraz kwalifikacji potencjalnych pracowników z Ukrainy, by móc udzielić im niezbędnego wsparcia i skierować do odpowiedniej instytucji. Powinien również być świadomy, że zawody regulowane objęte są dodatkowymi przepisami. Pewne ułatwienia odnośnie kilku wybranych zawodów tego typu: lekarza, lekarza dentystry, pielęgniarki, położnej, psychologa, pedagoga, nauczyciela (pomocy nauczyciela) zostały wprowadzone Ustawą z 12 marca 2022 r. W przypadku, gdy potencjalne zatrudnienie nie dotyczy osoby wykonującej zawód regulowany decyzję o uznaniu kwalifikacji podejmuje bezpośrednio pracodawca. Może on wymagać potwierdzenia posiadanych świadectw, dyplomów lub stwierdzenia równoważności dokumentu potwierdzającego posiadane

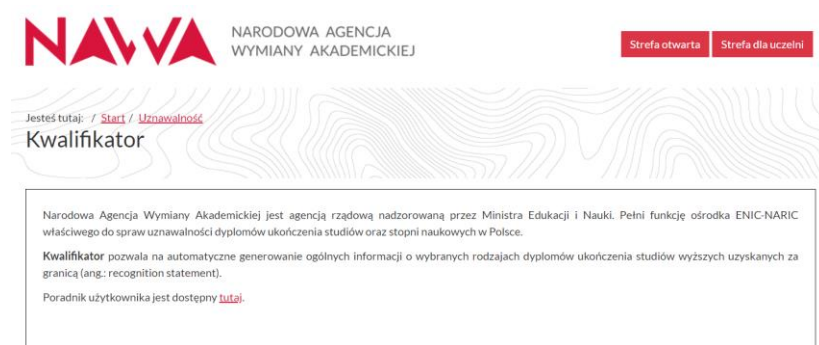
---

³⁵ *Ibidem*, Art. 57

³⁶ Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, *Usługi dla przedsiębiorcy. Uprawnienia zawodowe*, <https://www.gov.pl/web/gov/uslugi-dla-przedsiębiorcy>, [dostęp: 25.07.2022]

kwalfikacje z jego polskim odpowiednikiem (poszczególne procedury zostały opisane w rozdziale 3.2 niniejszego opracowania). Może także poprosić potencjalnego pracownika o przedłożenie informacji o poziomie uzyskanego wykształcenia³⁷. Pisemną informację na temat możliwości uznania w Polsce dyplomu studiów uzyskanego za granicą można uzyskać poprzez system KWALIFIKATOR lub w drodze złożenia wniosku w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Informacje wydawane są nieodpłatnie i wyłącznie w języku polskim³⁸.

System KWALIFIKATOR jest bazą danych pozwalających automatycznie sprawdzić ogólne **informacje o wybranych rodzajach dyplomów ukończenia studiów** i ocenić poziom oraz status kwalifikacji w kraju ich uzyskania. Możliwe jest również uzyskanie informacji o możliwościach uznania dyplomu w Polsce. Rzetelność informacji potwierdzana jest elektronicznym podpisem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Szczegółowe informacje o systemie KWALIFIKATOR wraz z instrukcją korzystania dostępne są na stronach Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej³⁹.

³⁷ Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *Zawody regulowane*, op. cit.

³⁸ Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *Wydawanie informacji o zagranicznych dyplomach*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/wydawanie-informacji-o-zagranicznych-dyplomach>, [dostęp: 25.07.2022]

³⁹ Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *System KWALIFIKATOR*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/system-kwalifikator>, [dostęp: 25.07.2022]

Kraj wydania dyplomu:

Poziom wykształcenia:

Sortuj:

	АТТЕСТАТ ПРО ПОВНУ ЗАГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ / АТТЕСТАТ О СРЕДНЕМ ПОЛНОМ ОБЩЕМ ОБРАЗОВАНИИ ŚWIADECTWO O PEŁNYM ŚREDNIM WYKSZTAŁCENIU
	ДИПЛОМ (О СРЕДНЕМ ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ) wydane przed 20.06.2006 DYPLOM (O ŚREDNIM WYKSZTAŁCENIU ZAWODOWYM)
	ДИПЛОМ БАКАЛАВРА DYPLOM BAKAŁAWRA / BAKALAVR DIPLOMA
	ДИПЛОМ ДОКТОРА МИСТЕЦТВА DYPLOM DOKTORA SZTUKI / DOCTOR OF ART DIPLOMA
	ДИПЛОМ ДОКТОРА НАУК (o wzorze państwowym, uzyskany przed 19.06.2006) DYPLOM DOKTORA NAUK / DOCTOR OF SCIENCE DIPLOMA

Rysunek 2. Przykładowy widok strony systemu KWALIFIKATOR

Źródło: Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, System KWALIFIKATOR, <https://kwalifikator.nawa.gov.pl/>, [dostęp: 25.07.2022]

Uzyskanie informacji o zagranicznych dyplomach możliwe jest również, jak już wspomniano, w drodze złożenia wniosku do Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Wniosek można złożyć w języku polskim lub angielskim. Do wniosku należy załączyć dodatkowo odpowiednie dokumenty (ich lista została podana na stronie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej⁴⁰), a następnie przesłać wniosek wraz z kompletem dokumentów listem poleconym na adres:

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej
ul. Polna 40,
00-635 Warszawa

Obecnie informacja wydawana jest w terminie 60 dni od otrzymania wniosku wraz z kompletem wymaganych dokumentów. Wszystkie pozostałe informacje dotyczące składania wniosku dostępne są na podanej już wcześniej stronie internetowej Narodowej Agencji⁴¹.

⁴⁰ Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *Wydawanie informacji...*, op. cit.

⁴¹ *Ibidem*

Bibliografia

1. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Higher education levels and degrees*, <https://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system/higher-education/qualification-levels>, [dostęp: 12.07.2022]
2. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Professional prehigher education*, <https://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system/professional-prehigher-education>, [dostęp: 12.07.2022]
3. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Vocational Education*, <https://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system/vocational-education> [dostęp: 12.07.2022]
4. Ministerstwo Edukacji i Nauki, *Informacje i rekomendacje MEiN dla jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki dotyczące działań na rzecz obywateli Ukrainy i Polski w związku z wojną w Ukrainie*, Warszawa 2022, [file:///C:/Users/SJO/Downloads/Informacje i rekomendacje dla uczelni - Ukraina%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/SJO/Downloads/Informacje%20i%20rekomendacje%20dla%20uczeln%20-%20Ukraina%20(1).pdf), [dostęp: 12.07.2022]
5. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *Praktyczny przewodnik po uznawalności wykształcenia*, Warszawa 2020, <https://nawa.gov.pl/images/users/629/Ukraina-.pdf>, [dostęp: 12.07.2022]

Strony internetowe

1. European Commission, *The EU Single Market. Regulated professions Market*, [https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs&id_country=23&quid=1&mode=asc&maxRows=*" \l "top"](https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs&id_country=23&quid=1&mode=asc&maxRows=*) [dostęp: 20.07.2022]
2. Ministerstwo Edukacji i Nauki, *Uznanie lub potwierdzenie wykształcenia decyzją kuratora oświaty*, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/uznanie-lub-potwierdzenie-wykształcenia-decyzja-kuratora-oswiaty>, [dostęp: 17.07.2022]
3. Ministerstwo Zdrowia, *Praca dla personelu medycznego z Ukrainy*, <https://www.gov.pl/web/zdrowie/praca-dla-personelu-med-z-ukrainy>, [dostęp: 22.07.2022]
4. Ministry of Education and Science of Ukraine, <https://mon.gov.ua/eng>, [dostęp: 08.07.2022]
5. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *Nostryfikacja dyplomów ukończenia studiów*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/informacje-dla-uczeln/nostryfikacja-dyplomow>, [dostęp: 20.07.2022]
6. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *System KWALIFIKATOR*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/system-kwalifikator>, [dostęp: 25.07.2022]

7. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *Wydawanie informacji o zagranicznych dyplomach*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/wydawanie-informacji-o-zagranicznych-dyplomach>, [dostęp: 25.07.2022]
8. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, *Zawody regulowane*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/podjecie-pracy-w-polsce/zawody-regulowane>, [dostęp: 21.07.2022]
9. Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, *Usługi dla przedsiębiorcy. Uprawnienia zawodowe*, <https://www.gov.pl/web/gov/uslugi-dla-przedsiębiorcy>, [dostęp: 25.07.2022]

Dokumenty i akty prawne

1. Internetowy System Aktów Prawnych, *Ustawa z dn. 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, Dz. U. 2022, Poz. 583, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220000583>, [dostęp: 20.07.2022]
2. Internetowy System Aktów Prawnych, *Ustawa z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, Dz. U. 2018, Poz. 1668, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001668>, [dostęp: 20.07.2022]
3. *Konwencja Praska o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych oraz szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni i tytułów naukowych*, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19750050028>, [dostęp: 15.07.2022]
4. *Porozumienie między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich*, podpisane w Warszawie dn. 10 maja 1974 r., <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19750040014>, [dostęp: 15.07.2022]
5. *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz w sprawie potwierdzenia studiów na określonym poziomie*, Dz. U. Poz. 1881, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001881/O/D20181881.pdf>, [dostęp: 20.07.2022]
6. *Umowa zawarta między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o wzajemnym uznawaniu akademickich dokumentów o wykształceniu i równoważności stopni*, sporządzona w Warszawie dnia 11. kwietnia 2005 r.;

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20060790783>, [dostęp: 15.07.2022]

7. *Ustawa o Edukacji Przeduniwersyteckiej*, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>, [dostęp: 12.07.2022]

Załącznik nr 1 – wykaz projektów rekomendowanych do dofinansowania w ramach konkursu „Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2023”

1. FUNDACJA KADR - Konkretna pomoc dla Ukrainy: nauka języka, pomoc prawna, rozwój kompetencji kluczowych, aktywizacja zawodowa.
<https://fundacjakadr.pl/>
2. NSZZ SOLIDARNOŚĆ REGION ŚRODKOWO-WSCHODNI - Praca – klucz do integracji – kompleksowy program wsparcia migrantów z Ukrainy.
<http://www.solidarnosc.org.pl/lublin/index.html>
3. URZĄD MIEJSKI W POLICACH - GMINA POLICE - Aktywna Integracja Cudzoziemców w Gminie Police.
<http://www.police.pl/>
4. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KATOWICACH - Wsparcie cudzoziemców przez publiczne służby zatrudnienia województwa śląskiego.
<https://wupkatowice.praca.gov.pl/>
5. STAROSTWO POWIATOWE W BIELSKU-BIAŁEJ - Poznajmy się- program integracyjny powiatu bielskiego.
<https://www.powiat.bielsko.pl/>
6. POWIATOWY URZĄD PRACY W GRUDZIĄDZU - Razem możemy więcej - pierwsza edycja programu aktywizującego dla cudzoziemców na lata 2022 – 2023.
<https://grudziadz.praca.gov.pl/>
7. POWIATOWY URZĄD PRACY PIASECZNO - Aktywizacja zawodowa- integracja na lokalnym rynku pracy.
<https://piaseczno.praca.gov.pl/>
8. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W RZESZOWIE - Razem Możemy Więcej – Program Aktywizacyjny Województwa Podkarpackiego dla Cudzoziemców”.
<https://wuprzeszow.praca.gov.pl/>

9. STOWARZYSZENIE HORYZONT - Dobry Start- Aktywizacja Społeczna i zawodowa cudzoziemców przebywających na terenie gminy Ustka.
<https://stowarzyszeniehoryzont.pl/>
10. FUNDACJA NA RZECZ PSYCHOPROFILAKTYKI SPOŁECZNEJ PRO-FIL - Wspólnie dla Ukrainy!
<https://www.fundacjaprofil.pl/>
11. CARITAS ARCHIDIECEZJI CZĘSTOCHOWSKIEJ - Centrum Wsparcia Międzynarodowego.
<https://caritas.czyst.pl/>
12. CARITAS ARCHIDIECEZJI PRZEMYSKIEJ - Aktywizacja zawodowa cudzoziemców.
<https://caritas.przemyska.pl/>
13. CARITAS ARCHIDIECEZJI PRZEMYSKIEJ - Integracja i aktywność społeczna cudzoziemców.
<https://caritas.przemyska.pl/>
14. STOWARZYSZENIE VOX HUMANA - Witamy w Polsce 2022/2023.
<http://voxhumana.org.pl/>
15. FUNDACJA ZIELONA DOBROCZYNNOŚĆ - Aktywizacja zawodowa i społeczna
brak strony internetowej
16. STOWARZYSZENIE DLA RODZINY - Miejsce spotkania – wsparcie psychologiczne, prawne, zajęcia integracyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
<http://dla-rodziny.org.pl/>
17. FUNDACJA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ "IN SITU" - Integracja cudzoziemców z Ukrainy na terenie Dolnego Śląska.
<https://www.sokolowsko.org.pl/>
18. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BIELSKU-BIAŁEJ - Gościnne Bielsko -Biała.
Program integracji dla społeczności ukraińskiej.
<https://www.mops.bielsko.pl/>
19. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W MIŃSKU MAZOWIECKIM - Powiat Miński wspiera obywateli Ukrainy.
<https://www.pcpr-minskmaz.pl/>

20. FUNDACJA INSTYTUT WIEDZY O RODZINIE I SPOŁECZEŃSTWIE - Kierunek integracja - od kryzysu przez wsparcie do integracji rodzin uchodźców.
<https://iworis.pl/>
21. MIASTO STOŁECZNE WARSZAWA - Aktywizacja zawodowa cudzoziemców w Warszawie.
<https://um.warszawa.pl/>
22. RADA OPZZ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO - Centrum Wsparcia Cudzoziemców.
<https://www.opzz.org.pl/>
23. FUNDACJA PROMOCJI NOWEJ HUTY - Dobro Wraca.
<https://fundacjanh.org/pl/>
24. FUNDACJA NAUKA DLA ŚRODOWISKA - Centrum Wsparcia Migrantów.
<https://ndsfund.org/>
25. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W SZCZECINIE - 1. Integracja na rynku pracy poprzez aktywizację zawodową i rozwój przedsiębiorczości cudzoziemców poszukujących pracy, planujących otworzenie działalności lub już pracujących/prowadzących działalność, ale wymagających wsparcia. 2. Integracja w społeczeństwie poprzez rozwój indywidualny oraz wzmocnienie aktywności w różnych obszarach życia społecznego cudzoziemców
<https://www.wup.pl/>
26. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W ZIELONEJ GÓRZE - Wsparcie obywateli Ukrainy w procesie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej na terenie województwa lubuskiego.
<https://wupzielonagora.praca.gov.pl/>
27. TOWARZYSTWO POMOCY IM ŚW. BRATA ALBERTA KOŁO GDAŃSKIE - Wielokulturowy Sopot - wzmocnienie sopockiego systemu wsparcia cudzoziemców.
<https://www.bezdomnosc.org.pl/>
28. FUNDACJA „BRAT SŁOŃCE” - Kluby integracyjne dla uchodźców z Ukrainy.
<https://bratslonce.pl/>
29. STOWARZYSZENIE POMOCY DZIECIOM I MŁODZIEŻY CARITAS - Centrum Integracji Cudzoziemców w Przemyślu.
<https://caritas.przemyska.pl/>

30. STOWARZYSZENIE ECODRIVE - Aktywizacja i integracja społeczności cudzoziemców na rzecz spójnego, bezpiecznego i tętniącego życiem miasta Bielsko-Biała.
Brak strony internetowej
31. FUNDACJA ROZWOJU REGIONALNEGO VIRIBUS UNITIS - Integracja- Praca- Nadzieja.
<https://www.unitis.pl/>
32. STOWARZYSZENIE POSTIS - Nadzieja na dobre jutro – program wsparcia uchodźców z Ukrainy.
<https://postis.pl/>
33. KLASTER INNOWACJI SPOŁECZNYCH - Śląsk - razem możemy więcej.
<https://www.klaster.org.pl/>
34. FUNDACJA INICJATYW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH - Punkt informacji zawodowej dla Cudzoziemców.
<https://fise.org.pl/>
35. URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO - Integracja w społeczeństwie poprzez rozwój indywidualny oraz w wzmocnienie aktywności w różnych obszarach życia społecznego cudzoziemców.
<https://www.lodzkie.pl/>
36. STOWARZYSZENIE "BEZPIECZNA LUBELSZCZYŻNA" - Bezpieczny uchodźca - kompleksowa pomoc uchodźcom w zakresie ich integracji.
<http://bezpiecznalubelszczyzna.pl/>
37. KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA (KIG) - Razem możemy więcej - program wsparcia wojennych uchodźców z Ukrainy.
<https://kig.pl/>
38. URZĄD MIEJSKI GMINY OPATÓWEK - Integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa dla cudzoziemców z Ukrainy na terenie gminy Opatówek na lata 2022-2023.
<https://www.opatowek.pl/>
39. URZĄD GMINY W JELEŚNI - Program Integracyjno-aktywizacyjny Cudzoziemców w Gminie Jeleśnia.
<https://www.jelesnia.pl/>

40. CARITAS DIECEZJI ZAMOJSKO-LUBACZOWSKIEJ - S.O.S dla Ukrainy!
<https://caritas.zamojskolubaczowska.pl/>
41. POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTRZESZOWIE - Adaptacja i aktywizacja obywateli Ukrainy na terenie Powiatu Ostrzeszowskiego.
<https://ostrzeszow.praca.gov.pl/>
42. STOWARZYSZENIE "WSPÓLNOTA POLSKA" - Podaj rękę. Pakiet pomocowy dla uczniów migrujących szkół w Polsce.
<http://www.wspolnota-polska.org.pl/>
43. STOWARZYSZENIE "WSPÓLNOTA POLSKA" - Otwarty rynek pracy – szkolenia i doradztwo dla osób z UKRAINY.
<http://www.wspolnota-polska.org.pl/>
44. EURO CONSULTING - AGENCJA ZATRUDNIENIA - Integracja na rynku pracy poprzez aktywizację zawodową i rozwój przedsiębiorczości cudzoziemców poszukujących pracy, planujących otworzenie działalności lub już pracujących/prowadzących działalność, ale wymagających wsparcia.
<https://euroconsulting.edu.pl/>
45. FRMAC SPÓŁKA Z O. O. SPÓŁKA KOMANDYTOWO-AKCYJNA - Spotkanie – adaptacja i integracja cudzoziemców w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022 – 2025.
<https://formac.co/pl/>
46. STAROSTWO POWIATOWE W KALISZU - Razem działamy, wspieramy i pomagamy - program aktywizacji zawodowej i integracji cudzoziemców w powiecie kaliskim.
<https://www.powiat.kalisz.pl/>
47. MIASTO STOŁECZNE WARSZAWA - Integracja i aktywizacja społeczna cudzoziemców w Warszawie.
<https://um.warszawa.pl/>
48. URZĄD MIEJSKI W SKOCZOWIE - RAZEM mamy MOC – czynimy pomoc.
<https://www.skoczow.pl>

49. FUNDACJA POMOCY WZAJEMNEJ "BARKA" - Bezpieczna przystań - integracja cudzoziemców z Ukrainy uciekających przed wojną.
<https://barka.org.pl/>
50. FUNDACJA "MULTIOCALENIE" - PoMoc – jesteście z wami!
<https://multiocalenie.org.pl/>
51. FUNDACJA UKRAINA - Praca bez granic.
<https://fundacjaukraina.eu/>
52. AKADEMIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI - Centrum Wsparcia Integracyjnego.
<https://ap.org.pl/>
53. FUNDACJA IM. KRÓLOWEJ POLSKI ŚW. JADWIGI - Razem możemy więcej – Aktywni cudzoziemcy.
<http://jadviga.org/>
54. CITYSCHOOL SP. Z O. O. - Nowy dom - Wsparcie aktywizacji społecznej i zawodowej cudzoziemców.
<https://www.cityschool.pl/>
55. CARITAS DIECEZJI SANDOMIERSKIEJ - Przywrócić nadzieję.
<https://sandomierz.caritas.pl/>
56. CARITAS DIECEZJI RADOMSKIEJ - Lokalna profilaktyka społeczna.
<https://caritasradom.pl/>
57. COLOR SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA - Solidarni z Ukrainą - Wspieramy Uchodźców.
<http://www.owes.eu/>
58. LUTOLSKA SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA WINDA - Wsparcie cudzoziemców przez aktywizację zawodową.
<https://www.lsswinda.pl/index.php>
59. POLSKIE STOWARZYSZENIE PEDAGOGÓW I ANIMATORÓW KLANZA - Daleko i blisko - edukacja i integracja.
<http://klanza.org.pl/>
60. FEDERACJA ORGANIZACJI SOCJALNYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO MAZURSKIEGO FOSA - Strefa aktywności i integracji społecznej cudzoziemców.

- <https://federacjafoza.pl/>
61. FUNDACJA OCHRONY WIELKICH JEZIOR MAZURSKICH - Nasza przyszłość - integracja społeczna Ukraińców w powiecie giżyckim.
<http://jeziora.com.pl/>
62. PRACOWNIA PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNA „POGODNA” - Z nadzieją na lepsze jutro.
Brak strony internetowej
63. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE W KIELCACH - Wzmocnienie samodzielności obywateli Ukrainy.
<https://mopr.kielce.pl/>
64. FUNDACJA NAUKA BIZNES - Nowy Start w Polsce.
<https://naukabiznes.pl/>
65. CENTRUM PROMOCJI BIZNESU - Integracja na rynku pracy poprzez aktywizację zawodową i rozwój przedsiębiorczości cudzoziemców poszukujących pracy, planujących otworzenie działalności lub już pracujących/prowadzących działalność, ale wymagających wsparcia.
<https://cpb.rze.pl/>
66. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE KĘPNO - Integracja cudzoziemców w Powiecie Kępińskim.
<https://pcpr.kepno.pl/>
67. FUNDACJA EMIC - Pracuj w Polsce.
<https://emic.com.pl/>
68. POWIAT PŁOŃSKI - #Slava Ukraini - działania na rzecz integracji społecznej cudzoziemców legalnie przebywających w powiecie płońskim.
<https://www.powiat-plonski.pl/>
69. STOWARZYSZENIE AKTYWNYCH POLAKÓW – Aktywizacja i integracja społeczności cudzoziemców mieszkających w powiecie białskim i żywieckim.
<https://www.facebook.com/aktywni.polacy/>

70. STOWARZYSZENIE CENTRUM WOLONTARIATU - Laboratorium Integracji-Centrum Wsparcia Migrantów.
<https://wolontariat.waw.pl/>
71. FUNDACJA AKTYWNYCH MAM - AkTYwnie w przyszłość.
<https://www.facebook.com/Fundacja-Aktywnych-Mam-108750137666815/>
72. CARITAS DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ - Ośrodek pomocy cudzoziemcom Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej.
<http://koszalin.caritas.pl/>
73. URZĄD GMINY KOLBUDY - Trzy powiaty – razem dla Ukrainy - program aktywizacji zawodowej i społecznej cudzoziemców w powiecie gdańskim, wejherowskim i kościerskim.
<https://www.kolbudy.pl/>
74. GMINA RAJCZA - Integracja i aktywizacja uchodźców w gminie Rajcza.
<https://rajcza.pl/>
75. GMINA PRZYGODZICE - Integracja bez granic na terenie gminy Przygodzice.
<http://przygodzice.pl/asp/start,0>
76. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KALISZU - Aktywni na Nowo.
<http://mops-kalisz.pl/>
77. INSTYTUT PAŃSTWA I PRAWA - Integracja społeczna uchodźców z Ukrainy.
<https://panstwoprawa.org/>
78. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH - Świętokrzyskie na rzecz integracji i aktywizacji zawodowej cudzoziemców.
<https://wupkielce.praca.gov.pl/>
79. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W POZNANIU - Pomoc dla Ukrainy - doradztwo dla uchodźców i migrantów.
<https://wuppoznan.praca.gov.pl/>
80. FUNDACJA ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ, CENTRUM SPOŁECZNEGO ROZWOJU - Razem dla Ukrainy.
<http://www.fres.org.pl/>

81. CARITAS DIECEZJI SIEDLECKIEJ - Reintegracja społeczno-zawodowa cudzoziemców.
<https://siedlce.caritas.pl/>
82. TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NIEPEŁNOSPRAWNYCH - TPN dla uchodźców z Ukrainy.
<http://www.tpn.org.pl/>
83. AGENCJA ROZWOJU MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ S.A. - Zwiększenie integracji i poziomu aktywizacji zawodowej obywateli Ukrainy w Małopolsce Zachodniej.
<https://armz.pl/>
84. AGENCJA ROZWOJU MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ S.A. - Zwiększenie integracji i aktywności społecznej obywateli Ukrainy w Małopolsce Zachodniej.
<https://armz.pl/>
85. CARITAS ARCHIDIECEZJI SZCZECIŃSKO-KAMIENSKIEJ - Wsparcie migrantów i uchodźców na terenie woj. zachodniopomorskiego.
<https://caritas.szczecin.pl/>
86. EUROPEJSKI DOM SPOTKAŃ-FUNDACJA NOWY STAW - Integracja społeczna i zawodowa uchodźców z Ukrainy.
<http://www.eds-fundacja.pl/>
87. JMM SP. Z O.O - WIELKOPOLSKIE CENTRUM PRACY / ВЕЛИКОПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ЗАЙНЯТОСТІ Projekt aktywizacji zawodowej cudzoziemców legalnie przebywających w Polsce.
<https://jmm.net.pl/>
88. FUNDACJA ADAPTACJA - W jedności siła.
<https://adaptacja.info/>
89. ŻYWIECKA FUNDACJA ROZWOJU - Integracja społeczna i zawodowa uchodźców z Ukrainy na Żywiecczyźnie.
<https://zfr.org.pl/>
90. FUNDACJA OCALENIE - Kontynuacja działań Centrum Pomocy Cudzoziemcom w Warszawie, Łodzi i Łomży.
<https://ocalenie.org.pl/>

91. CARITAS ARCHIDIECEZJI POZNAŃSKIEJ - Integracja cudzoziemców na Terenie Województwa Wielkopolskiego, ze szczególnym uwzględnieniem osób pochodzących z terenów objętych kryzysem.
<https://caritaspoznan.pl/>
92. CARITAS ARCHIDIECEZJI WARMIŃSKIEJ - Integracja w społeczeństwie poprzez rozwój indywidualny oraz wzmocnienie aktywności w różnych obszarach życia społecznego cudzoziemców. Punkt Pomocy Migrantom drogą do integracji społecznej.
<http://olsztyn.caritas.pl/>
93. STOWARZYSZENIE ROZWOJU ZIEMI DOBRZYŃSKIEJ - Z optymizmem w przyszłość - polsko ukraiński punkt pomocowy.
<https://www.facebook.com/StowarzyszenieZiemiaDobrzynska/>
94. CARITAS DIECEZJI ZIELONOGÓRKO-GORZOWSKIEJ - Razem dla Ukrainy.
<https://caritaszg.pl/>
95. CARITAS ARCHIDIECEZJI ŁÓDZKIEJ - Łódź dla cudzoziemców.
<https://www.caritas.lodz.pl/>
96. MARITIME CONSULTING POLAND - Aktywizacja zawodowa cudzoziemców poprzez integrację społeczną w Polsce.
<https://sailors.com.pl/>
97. FUNDACJA OKNO NA WSCHÓD - Aktywizacja obywatelska cudzoziemców w ramach Białostockiego Centrum Wsparcia.
<https://onw.org.pl/>
98. FUNDACJA POMOC MALTAŃSKA - „Moja droga do zatrudnienia” – aktywizacja zawodowa uchodźców z Ukrainy.
<https://pomocmaltanska.org/>
99. GMINA I MIASTO NOWE SKALMIERZYCE - Razem możemy więcej w Gminie i Mieście Nowe Skalmierzyce.
<https://noweskalmierzyce.pl/>
100. URZĄD MIASTA I GMINY SYCÓW - Syców - Ukraina Lokalnie.
<https://www.sycow.pl>

101. FUNDACJA "AKTYWIZACJA BEZ GRANIC" - Akademia dla Ukrainy - aktywizacja zawodowa, nauka języka polskiego.
<https://www.aktywizaciabezgranic.pl/>
102. MAŁOPOLSKI ZWIĄZEK PRACODAWCÓW LEWIATAN - Новий шанс - A new chance - Nowa szansa.
<https://www.mzp.org.pl/>
103. FUNDACJA DIALOG - Gość w Dom - aktywizacja społeczno - zawodowa cudzoziemców.
<https://fundacjdialog.pl/>
104. STOWARZYSZENIE HOMO FABER - Lubelskie Centrum Uchodźców.
<https://arch.hf.org.pl/>
105. FUNDACJA DZIEWIĘCIU BRACI - „Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie” (ang.: „a friend in need is friend indeed”).
<https://www.fundacjadziewieciubraci.pl/>
106. OPOLSKA WOJEWÓDZKA KOMENDA OCHOTNICZYCH HUFCÓW PRACY - Równi na rynku pracy.
<https://opolska.ohp.pl/>
107. CARITAS DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ - Podajmy sobie ręce – pomoc uchodźcom z Ukrainy.
<http://swidnica.caritas.pl/>
108. CONSULTING GROUP - Jestem w Polsce!
<https://consulting-opole.pl/>
<https://bcgconsulting.pl/>
109. GMINA MILICZ - Wsparcie cudzoziemców w Gminie Milicz.
<http://milicz.pl/>
110. STOWARZYSZENIE NADZIEJA RODZINIE - Równać szanse.
<https://nadziejarodzinie.org.pl/>
111. FUNDACJA ROZWOJU „OPRÓCZ GRANIC” - Ukraińskie kobiety na polskim rynku pracy: pierwsze kroki.
<https://www.migrapolis.pl/en/>

112. POWIATOWY URZĄD PRACY W MIŃSKU MAZOWIECKIM - Integracja na rynku pracy poprzez aktywizację zawodową i rozwój przedsiębiorczości cudzoziemców poszukujących pracy, planujących otworzenie działalności lub już pracujących/prowadzących działalność, ale wymagających wsparcia.
<https://minskmazowiecki.praca.gov.pl/>
113. STOWARZYSZENIE NATANAELUM - Wsparcie adaptacji społecznej i zawodowej matek uchodźczych z Ukrainy objętej wojną.
<https://www.natanaelum.pl/>
114. FUNDACJA "POTRAFISZ POLSKO" - Wsparcie dla uchodźców w zakresie asymilacji i znalezieniu pracy.
<https://www.potrafiszpolsko.net.pl/>
115. URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO - Integracja w społeczeństwie poprzez aktywizację zawodową i rozwój przedsiębiorczości cudzoziemców poszukujących pracy, planujących otworzenie działalności lub już planujących, prowadzących działalność, ale wymagających wsparcia.
<https://www.lodzkie.pl/>

НАВЧАННЯ В ПОЛЬЩІ

Посібник для дорослих
мігрантів з України

Валбжих, 2022 р.

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Навчання в Польщі

Посібник для дорослих мігрантів з України

Розроблено центром Dobre Kadry. Centrum badawczo-szkoleniowe Sp. z o.o.

на прохання роботодавців Нижньої Сілезії

Автори:

Валбжих, 2022 р.

Шановні пані та панове,

ми раді представити вашій увазі видання «Посібник для мігрантів з України», яке ми підготували в рамках проекту «Нам важливе відстоювання інтересів роботодавців» за співфінансування Європейського соціального фонду в рамках операційної програми «Знання. Освіта. Розвиток» 2014-2020.

Початок війни в Україні 24.02.2022 р. викликав несподіваний і раптовий наплив біженців з України. Польща є країною, де їх і досі найбільше. Згідно з останнім звітом Національного банку Польщі¹ 16% респондентів вирішили залишитися в Польщі назавжди, а ще 20% розглядають можливість довготривалого перебування в Польщі. Важливо, що 50% біженців, які перебувають у нашій країні, мають вищу освіту. Велика частина біженців (46%) не знала польської мови, коли прибула до Польщі.

У зв'язку з ситуацією, що склалася, ми виявили необхідність надання їм доступу до достовірної інформації про можливі форми підтримки у сфері вивчення польської мови, професійної підготовки та **нострифікації дипломів**.

Ми взялися за розробку посібника, який є джерелом інформації про можливості доступу до освітньої пропозиції, систему освіти в Україні та процедури нострифікації дипломів.

Сподіваємося, що видання стане у пригоді як переселенцям з України, так і роботодавцям та організаціям чи особам, які допомагають українцям знайти своє місце на польському ринку праці.

З повагою,

Катажина Кек

віцепрезидент правління

Нижньосілезьких роботодавців

Валбжих, вересень 2022 р.

---

¹ Національного банку Польщі, <https://www.nbp.pl/publikacje/migracyjne/sytuacja-uchodzcow-z-Ukrainy-w-Polsce.pdf> [доступ: 30.09.2022]

Вступ

Основна мета посібника – систематизація інформації про можливі форми підтримки повнолітніх громадян України у пошуку себе на польському ринку праці шляхом вдосконалення знання польської мови та професійних компетенцій, а також визнання професійної кваліфікації та дипломів, отриманих в Україні. Цільовими групами розробки є:

- польські роботодавці, які працевлаштовують або хотіли б працевлаштувати повнолітніх громадян України;
- особи та організації, які підтримують українців у пошуку себе на польському ринку праці;
- **громадяни України;**
- заклади системи освіти, в тому числі навчальні підприємства.

Потреба у розробці посібника зумовлена перш за все інформаційним шумом у ЗМІ щодо можливих форм освітньої підтримки повнолітніх громадян України. Велика кількість рішень і організацій, які пропонують підтримку, спричиняє те, що люди, зацікавлені в наданні чи отриманні допомоги, губляться в лабіринті інформації, документів і правил. Посібник складається з трьох частин. У першій частині ми представляємо доступні пропозиції щодо навчання польської мови, а в другій частині – широку пропозицію навчання впродовж життя для повнолітніх громадян України. Третя частина присвячена застосовним процедурам визнання кваліфікацій і нострифікації дипломів.

Варто зазначити, що після початку війни в Україні багато установ, асоціацій та університетів організували безкоштовне навчання польської мови для громадян України, які перетнули кордон після 24.02.2022 р. Пошук в інтернет-джерелах дає багато результатів за запитом «szkolenia z języka polskiego dla obywateli Ukrainy» («навчання польської мови для громадян України»). На жаль, поточний (станом на кінець липня 2022 р.) аналіз окремих сторінок показує, що це були спонтанні, одноразові ініціативи, організовані навесні 2022 р. У переважній більшості випадків набір на заняття закінчився 2-3 місяці тому, а самі заняття закінчатимуться найближчим часом. Списки, що містяться у першій та другій частині розробки, надають пропозиції,

які, згідно з інформацією, запропонованою на вебсайті, були дійсними у другій половині липня 2022 р. Вони також є дороговказом, де шукати такі пропозиції в майбутньому.

З огляду на те, що пропозиція актуальної інформації про безкоштовне професійне навчання та навчання польської мови динамічно змінюється, її варто шукати на вебсайтах урядових і повітових урядів праці, а також на вебсайтах європейських фондів, наприклад, <https://mapadotacji.gov.pl/>.

У більш довгостроковій перспективі особливої уваги заслуговують проекти, які отримали дофінансування в рамках програми **«Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2023» («Разом ми можемо більше – перша Програма активізації для іноземців на 2022–2023 роки»**. Наразі відомі результати конкурсу та перелік проектів/суб'єктів, які рекомендовані на дофінансування. Перелік суб'єктів із посиланнями на їхні сайти наведено у Додатку № 1. Ще однією важливою ініціативою є програма **«Szansa – nowe możliwości dla dorosłych» («Шанс – нові можливості для дорослих»)** (<https://szansa-power.frse.org.pl/>), що фінансується з коштів Операційної програми «Wiedza Edukacja Rozwój» («Знання. Освіта. Розвиток») Фонду розвитку системи освіти.

Через відмінності систем освіти в Польщі та Україні процедури визнання професійних кваліфікацій і дипломів, отриманих в Україні, не є простими та зрозумілими. Три шляхи визнання, представлені в третій частині розробки, є спробою систематизувати знання в цій галузі. Описані рішення відповідають правовому статусу станом на кінець липня 2022 р.

1 Можливості вивчення польської мови – доступні пропозиції та джерела фінансування, в тому числі за рахунок коштів ЄС

1.1 Вивчення польської мови онлайн

- [Polski Instytut Językowy \(Польський мовний інститут\)](#) – безкоштовні онлайн-курси польської мови, що фінансуються Фондом притулку, міграції та інтеграції [PL]
- [Uniwersytet Warszawski \(Варшавський університет\)](#) – база матеріалів для самостійного вивчення польської мови [PL, UA]
- [Uniwersytet Jagielloński w Krakowie \(Ягеллонський університет у Кракові\)](#) - Безкоштовний онлайн курс польської мови [PL]
- [ProfiLingua](#) – інтенсивний платний курс польської мови для іноземців [PL]
- [Uniwersytet Śląski \(Сілезький університет\)](#) - Українсько-польський та польсько-український розмовник, розроблений співробітниками Сілезького університету [PL, UA]
- [Polska dla Początkujących i Średniozaawansowanych \(Польська для початківців та середнього рівня володіння мовою\)](#) – практичний, безкоштовний курс польської мови, організований Akademia Ignatianum (Академія «Ignatianum») у Кракові [PL]
- [Baza Usług Rozwojowych \(База послуг з розвитку\)](#) - пропозиція платного вивчення польської мови на різних рівнях з можливістю отримання дофінансування роботодавцями, які скеровують працівників на навчання [PL]

1.2 Вивчення польської мови - пропозиції університетів, асоціацій, фондів за місцезнаходженням:

- Варшава: [Centrum Wielokulturowe \(Багатокультурний центр\)](#) - циклічна організація вивчення польської мови для громадян України [PL, UA]
- Варшава: [Fundacja Ocalenie \(Фонд порятунку\)](#) - безкоштовні стаціонарні курси польської мови для повнолітніх іноземців та іноземців, які проживають у Варшаві (приймання заявок з 1 по 7 вересня 2022 р.) [PL, UA]

- Варшава: [Polski Instytut Językowy \(Польський мовний інститут\)](#) - курси польської для різних рівнів володіння мовою (платні) [PL]
- Варшава: [Fundacja dla Somalii \(Фонд для Сомалі\)](#) – безкоштовні курси польської мови в рамках проекту «Підтримка інтеграції іноземців у Мазовії» [PL, UA]
- Бидгощ: [Bydgoski Zakład Doskonalenia Zawodowego \(Бидгощський центр професійної підготовки\)](#) - безкоштовні 60-годинні курси польської мови [PL, UA]
- Вроцлав: [Wrocławskie Centrum Integracji \(Вроцлавський центр інтеграції\)](#) реалізує проект «Вроцлав мовами світу», в рамках якого вроцлавські волонтери зустрічаються з громадянами інших країн, безкоштовно навчаючи їх польської мови [PL]
- Вроцлав: [Centrum Kształcenia Ustawicznego \(Центр освіти протягом життя\)](#) – безкоштовні курси польської мови [PL, UA]
- Білосток: [Fundacja na Rzecz Rozwoju Politechniki Białostockiej \(Фундація розвитку Білостоцького технічного університету\)](#) - безкоштовні курси польської мови для громадян України, які проводять викладачі-волонтери у другій половині дня та у вихідні дні в Білостоцькому політехнічному університеті [PL, UA]
- Білосток: [Powiatowy Urząd Pracy \(Повітовий уряд праці\)](#) – безкоштовне 80-годинне навчання польської мови для громадян України, які зареєстровані в Уряді праці в Білостоці як безробітні або шукачі роботи [PL, UA]
- Катовіце: [Uniwersytet Śląski \(Сілезький університет\)](#) – безкоштовні 60-годинні курси польської мови для повнолітніх громадян України в місці розташування гуманітарного факультету Сілезького університету в Катовіце [PL]
- Краків: [Projekt Polski 4UA \(Проект «Polski 4UA»\)](#) – безкоштовні курси польської мови в стаціонарній або дистанційній формі, мовні зустрічі у формі розмовного клубу, мовні консультації [PL, UA]

1.3 Вивчення польської мови, що фінансується Європейським Союзом:

- У рамках проекту «Szansa – nowe możliwości dla dorosłych» («Шанс – нові можливості для дорослих»), що фінансується в рамках Програми ЄС

Операційна програма «Знання. Освіта. Розвиток», додатково буде виділено 13 мільйонів злотих на підтримку повнолітніх громадян України. Громадяни України матимуть змогу вивчати польську мову, отримати знання у сфері пошуку та легального працевлаштування в Польщі, функціонування органів та установ, фінансової азбуки, а також транспорту та зв'язку. Також планується юридична, психологічна та консультативна підтримка учасників проекту. Діяльність в рамках підписаних договорів розпочнеться на зламі вересня-жовтня цього року.

більше інформації: [Проект «Szansa» \(«Шанс»\) - Фонд розвитку системи освіти \(frse.org.pl\)](http://frse.org.pl) [PL]

- «Люблінщина допомагає Україні – вивчаємо польську» – проект, який реалізує Департамент культури, освіти та національної спадщини Маршалківського уряду Люблінського воєводства, вартістю майже 2,9 млн. злотих, з яких приблизно 2,5 млн. злотих – кошти ЄС. Проект передбачає організацію курсу з вивчення польської як іноземної на різних рівнях володіння мовою. Учасники курсу отримають навчальні матеріали, підручники та сертифікат про закінчений курс.

більше інформації: [«Lubelskie pomaga Ukrainie – nauka języka polskiego» \(«Люблінщина допомагає Україні – вивчаємо польську»\)](http://lubelskiepomaga.com) [PL, UA]

- «Porozmawiajmy po polsku» («Поговоримо польською») – мовний курс для громадян України, розроблений Правлінням Любуського воєводства в рамках Пріоритетної осі 8 – Сучасна освіта, Захід 8.3 – Сприяння навчанню протягом життя, пов'язаному з набуттям та підвищенням професійної кваліфікації.

більше інформації: [Województwo Lubuskie – «Porozmawiajmy po polsku» \(Любуське воєводство - «Поговоримо польською»\)](http://wojewodztwo.lubuskie.pl) [PL]

- Регіональна операційна програма Нижньосілезького воєводства 2014-2020 - в липні 2022 р. в програму внесено зміни. Серед іншого, впроваджено нову цільову групу (Пріоритет 10) – повнолітні особи, які прибули на територію Республіки Польща у зв'язку з воєнними діями на території України. У сфері навчання/курсів польської мови, спрямованих на цю цільову групу, було запроваджено можливість реалізації проекту в рамках позачергової або

неконкурсної процедури. Підтримка, що надається в рамках Регіональної операційної програми Нижньосілезького воєводства, охоплює заходи, спрямовані на офіційне оцінювання та сертифікацію навичок і компетенцій, досягнутих учасниками підтримки. У випадку проєкту, спрямованого на осіб, які прибули на територію Республіки Польща у зв'язку з воєнними діями, що відбуваються на території України, обов'язок пройти курс/навчання польської мови з оцінюванням та сертифікацією набутих навичок і компетенцій не вимагається. Інформація про проєкти буде доступна на вебсайті:

<https://rpo.dolnyslask.pl/> [PL]

- У зв'язку з агресією Російської Федерації щодо України внесено або планується внести зміни, враховуючи можливість розширення цільової групи з включенням переселенців з України, до всіх регіональних операційних програм (16 програм). Інформацію про конкурси пропозицій та проєкти можна знайти на вебсайті: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/> [PL]

2 Доступ до освіти, у тому числі протягом життя, у формі курсів для мігрантів з України та джерела фінансування

2.1 Фінансується з державного бюджету:

1. **Навчання безробітних та шукачів роботи**, в тому числі громадян України, є формою професійної активізації, яка фінансується повітовими урядами праці. Курси тривають в середньому 25 годин на тиждень. Учасник навчання може розраховувати на стипендію – у розмірі 120% допомоги по безробіттю (1489,00 злотих), якщо місячна кількість годин навчання становить не менше 150 годин. У разі меншої місячної кількості навчальних годин розмір стипендії визначається пропорційно (стипендія не може бути нижчою за 20% допомоги). Після закінчення навчання учасник отримує сертифікат або інший документ, виданий навчальним закладом.

Скерування на навчання можна отримати:

- шляхом заяви про бажання взяти участь у груповому навчанні, запланованому повітовими урядами праці,
- безпосередньо від працівника уряду праці,
- шляхом подання клопотання до уряду праці (з обґрунтуванням доцільності навчання) на навчання, обране з пропозиції ринку (індивідуальне навчання). У цьому випадку вартість навчання фінансується урядом праці в розмірі 300% середньої заробітної плати,
- отримання ваучера на навчання - пропозиція тільки для осіб віком до 30 років.

більше інформації: [Szkolenia i bony szkoleniowe | WORTAL \(praca.gov.pl\)](https://www.wortal.pl/)

[\(Навчання та ваучери на навчання | WORTAL \(praca.gov.pl\)\)](https://www.wortal.pl/) [PL]

2. **Тристоронні договори про навчання** – це договори, які укладаються за бажанням роботодавця старостою з роботодавцем та навчальним закладом. У договорах роботодавці декларують працевлаштування безробітного після навчання. Скерування на навчання за тристороннім договором може бути зареєстровано в повітовому уряді праці, в тому числі громадянин України:
  - безробітний,

- шукач роботи,
- працююча особа віком від 45 років.

більше інформації: [Trójstronne umowy szkoleniowe | WORTAL \(praca.gov.pl\)](#)

[\(Тристоронні договори про навчання | ВОПТАЛ \(praca.gov.pl\) \[PL\]](#)

3. **Національний фонд професійної підготовки (Krajowy Fundusz Szkoleniowy)** – якщо роботодавець працевлаштовує громадян України, він може отримати фінансову підтримку на безперервне навчання за рахунок коштів Національного фонду професійної підготовки.

Кошти Національного фонду професійної підготовки роботодавець може спрямовувати на:

- роз'яснення потреб у навчанні, які можуть бути задоволені завдяки коштам Національного фонду професійної підготовки,
- курси (включаючи мовну підготовку) і післядипломне навчання та іспити, в яких візьмуть участь працівники з ініціативи роботодавця або за його згодою,
- медичне та психологічне обстеження, при необхідності,
- страхування від нещасних випадків у зв'язку з участю в безперервному навчанні, що фінансується Національним фондом професійної підготовки.

Заяву про надання коштів з Національного фонду професійної підготовки на навчання протягом життя необхідно подати до повітового уряду праці за місцезнаходженням роботодавця або місцем діяльності відповідно до термінів приймання, визначених цим урядом праці.

В першу чергу Національний фонд професійної підготовки підтримує роботодавців, які відповідають одному з пріоритетів витрат Національного фонду професійної підготовки. Усі цьогорічні пріоритети Національного фонду професійної підготовки можуть бути використані для підтримки навчання громадян України протягом життя. Крім того, у 2022 р. діє особливий пріоритет резерву Національного фонду професійної підготовки: підтримка безперервного навчання для роботодавців, які працевлаштовують іноземців. Щороку в рамках Національного фонду професійної підготовки закладаються нові кошти.

Більше інформації: [Krajowy Fundusz Szkoleniowy | WORTAL \(praca.gov.pl\)](https://www.praca.gov.pl/)
([Національний фонд професійної підготовки | WORTAL \(praca.gov.pl\)](https://www.praca.gov.pl/))

Детальну інформацію про приймання надають повітові уряди праці, базу яких можна знати тут: <https://psz.praca.gov.pl/wybor-urzedu>.

4. **«Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2023» («Разом ми можемо більше – перша Програма активізації для іноземців на 2022–2023 роки»** в рамках Урядової програми активізації для іноземців на 2022-2025 роки - в рамках завершеного набору було відібрано 115 суб'єктів (неурядові організації, органи місцевого самоврядування та інституції ринку праці з усієї країни), яким було надано загалом 104 мільйони злотих на реалізацію проєктів у сфері інтеграції та соціальної активності, а також професійної активізації громадян України.

Повний перелік проєктів, які отримали дофінансування, з посиланнями на вебсайти цих установ наведено у [Додатку № 1](#) до цієї публікації.

Інформація про набір на наступні випуски Програми «Разом зможемо більше» буде розміщена на сайті [Міністерства сім'ї та соціальної політики](#).

2.2 Фінансується Європейським Союзом

Підтримка осіб, які приїхали до Польщі у зв'язку з війною в Україні, може здійснюватися на регіональному рівні, насамперед відповідно до обсягу підтримки з Європейського соціального фонду (ЄСФ) (Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)). Підтримка за рахунок коштів ЄСФ надається насамперед у наступних сферах: соціальна інтеграція (послуги соціальної інтеграції, доступ до соціальних послуг, соціальна економіка), ринок праці (проєкти урядів праці, проєкти інших установ ринку праці, догляд за дітьми до 3 років, адаптованість), освіта (дошкільна освіта, загальна освіта, професійна підготовка, освіта дорослих, підготовка вчителів) та охорона здоров'я.

Приклади підтримки, що надається в рамках регіональних операційних програм:

1. **Регіональна операційна програма для Нижньосілезького воєводства 2014-2020 рр.** - підтримка за рахунок коштів Європейського соціального фонду може надаватися особливо в сферах ринку праці:

- у Заході 8.2 – підтримка шукачів роботи, заявки на розгляді, очікувана дата проведення конкурсу – жовтень 2022 р.

Проекти будуть скеровані на **осіб, що залишилися без роботи** (безробітних або економічно неактивних), **іммігрантів віком від 30 років, які проживають на території Нижньосілезького воєводства, які прибули на територію Республіки Польща у зв'язку з воєнними діями на території України.**

Напрями підтримки за проектами:

- профорієнтація: індивідуальна та групова,
- працевлаштування (індивідуальне та групове) у виборі професії, що відповідає кваліфікації та компетенціям особи, якій надається підтримка,
- кар'єрне дорадництво у сфері планування кар'єрного розвитку, включаючи підвищення або доповнення професійних компетенцій і кваліфікацій,
- навчання та курси,
- професійне стажування,
- субсидована зайнятість,
- гранти на створення робочого місця у формі дистанційної роботи.

Результати конкурсу будуть опубліковані на вебсайті [Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego \(Регіональної операційної програми Сілезького воєводства \) \[PL\]](#)

- у Заході 8.1 - позаконкурсні проекти повітових урядів праці,
- у Заході 8.4 - догляд за дітьми до 3 років

та соціальне залучення:

- у Заході 9.1 - активні інтеграційні проекти,
- у Заході 9.4 - проекти OWES (Центрів підтримки соціальної економіки).

Допомога може надаватися в рамках поточно реалізованих проектів через можливість розширення цільової групи за рахунок мігрантів з України.

- 2. Регіональна операційна програма Мазовецького воєводства 2014-2020 рр.,** підтримка за рахунок коштів Європейського соціального фонду в рамках Заходу 9.1 Соціальна та професійна активізація ізольованих осіб та протидія

соціальному виключенню. Готується новий проєкт «Мазовія для України», очікувана дата початку реалізації якого – вересень 2022 року. Проєкт реалізовуватиме Мазовецький центр соціальної політики. У рамках проєкту громадяни України зможуть розраховувати, серед іншого, на допомогу в працевлаштуванні, курси польської мови, психологічну та терапевтичну підтримку.

Детальна інформація буде доступна на сайті [Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej \(Мазовецького центру соціальної політики\)](#). [PL]

2.3 Професійне навчання - пропозиції компаній, асоціацій, навчальних закладів:

1. [Курси для електриків](#) - курси, орієнтовані на іноземців, які хочуть отримати спеціальні кваліфікації в галузі електроенергетики. Можливість проведення навчання українською мовою (різні локації на території Польщі). [PL]
2. [Технолог поштових та фінансових послуг](#) - річний курс, організований Освітнім центром Коперник (Centrum Edukacji Copernicus) для отримання кваліфікації ЕКА.08. Надання поштових та фінансових послуг, а також виконання завдань, пов'язаних із послугами дистрибуції та експедиції. Можливі локалізації: Бельсько-Бяла, Битом, Глівіце, Катовіце, Руда-Шльонська, Вроцлав, Забже, Жори. [UA]
3. [Флорист](#) - річний курс, організований Освітнім центром Коперник (Centrum Edukacji Copernicus) для отримання кваліфікації OGR.01. Виготовлення квіткових композицій. Можливі локалізації: Бельсько-Бяла, Битом, Глівіце, Катовіце, Руда-Шльонська, Вроцлав, Забже, Жори. [UA]
4. [Професійне навчання](#) – безкоштовне професійне навчання для осіб з України, віком 18-29, організоване Міським урядом в Пщині [PL, UA]
5. [Стрес, спричинений війною в Україні: як допомогти собі?](#) – платне (вартість: 790 злотих нетто), 1-денне навчання для громадян України, що проводиться у Варшаві [PL, UA]
6. Проєкт [Strefa RozwoYou2 \(Зона розвитку\)](#) фінансований Лодзькою спеціальною економічною зоною (Łódzką Specjalną Strefę Ekonomiczną (ŁSSE)) – навчальні ваучери для роботодавців на курси польської мови та професійне навчання для біженців з України. Кошти на поточний набір вичерпано, роботодавці, які

бажають скористатися підтримкою, повинні стежити за інформацією про наступний набір на вебсайті проєкту [PL]

7. [SAGE SYMFONIA 2.0](#) – платний, стаціонарний, 20-годинний курс з роботи фінансово-бухгалтерської програми для громадян України, організований Лодзьким відділенням Асоціації бухгалтерів у Польщі, відділення в Лодзі. [PL, UA]
8. [Польський бухгалтерський облік](#) – платний, стаціонарний або дистанційний 100-годинний курс з бухгалтерського обліку для громадян України, організований Лодзьким відділенням Асоціації бухгалтерів Польщі, відділення в Лодзі. [PL, UA]

2.4 Інше

1. **«Компетенції для секторів» - проєкти під наглядом PARP (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (Польська агенція розвитку підприємництва)), що тривають до 31.08.2023 р.**

Метою заходу «Компетенції для секторів» є дофінансування (через Операторів) підтримки мікро-, малих, середніх і великих підприємств у сфері навчання, консультування та післядипломної освіти працівників. Підтримка спрямована на підприємства, які працюють лише в таких галузях: будівництво, фінанси, туризм, ІТ, мода та інноваційний текстиль, охорона здоров'я та соціальна допомога, а також автомобільна промисловість, включаючи електромобільність.

У зв'язку із ситуацією в Україні PARP (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (Польська агенція розвитку підприємництва)) підготувала пропозиції щодо спрощення правил надання підтримки підприємцям в рамках т.зв.

операторських проєктів. Серед іншого, вона запровадила можливість підтримки великих підприємств, які працюють у всіх вищезгаданих 17 галузях, у разі охоплення підтримкою українських громадян, які втекли до Польщі з України у зв'язку з нападом Російської Федерації. Більше інформації на вебсайті [PARP \(Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości \(Польська агенція розвитку підприємництва\)\)](#). [PL]

2. **Проєкт навчання та роботи** спрямований на молодих людей віком 18-25 років, які хотіли б розпочати або продовжити освіту заочної форми навчання у відомих

і визнаних польських університетах або поліцеальних школах і одночасно працювати в Польщі.

Більше інформації: [Studuj za darmo Pracuj i bądź niezależny studiujepracuje.pl](https://studuj.za.darmo.Pracuj.i.badz.niezalezny.studiujepracuje.pl)
([Навчайтеся безкоштовно. Працюйте та будьте незалежними](#)) [PL, UA]

- 3. Проєкт «Модель професійної активізації громадян України»**, реалізований [Конфедерацією Lewiatan](#) і [Jobs First](#) – пілотна програма, яка сприятиме пошуку роботи громадянам України, які приїхали до Польщі після початку війни. Результатом проєкту також стане підтримка підприємств у працевлаштуванні біженців – пакет практичної інформації, юридичних консультацій та рекомендацій. У підсумку, в пілотному проєкті візьмуть участь 100 осіб з Мазовії, Сілезії та Малопольщі.

Більше інформації: [Model aktywizacji zawodowej obywateli Ukrainy \(Модель професійної активізації громадян України\)](#) [PL, UA]

- 4. Центри інформації та планування професійної кар'єри, що діють при воєводських урядах праці**

- Нижньосілезьке воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej \(Центр інформації та планування професійної кар'єри\)](#)

Пропозиція включає безкоштовний супровід кар'єрних радників і психологів, безкоштовні професійні консультаційні послуги в рамках індивідуальних і групових консультацій, тренінгів і майстер-класів. У серпні 2022 р. стартувала реалізація проєкту «Робота без кордонів». Проєкт присвячений іноземцям, які стикаються з труднощами в пошуку роботи, а також мовним бар'єром та інтеграцією в суспільство. Проєкт передбачає, зокрема, курси польської мови, ваучери на навчання та професійні курси, тренінги з підвищення компетенцій, консультації з кар'єрними радниками. Проєкт реалізовуватиметься переважно у Вроцлаві, Валбжиху, Легниці та Єленій Гурі. Більше інформації на вебсайті [CLiPKZ](#). [PL]

- Куявсько-Поморське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Toruniu \(Центр інформації та планування професійної кар'єри у Торуні\)](#)

- Люблінське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Lublinie \(Центр інформації та планування професійної кар'єри у Любліні\)](#)
- Любуське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Zielonej Górze \(Центр інформації та планування професійної кар'єри у Зеленій Гурі\)](#)
- Лодзьке воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Łodzi \(Центр інформації та планування професійної кар'єри у Лодзі\)](#)
- Малопольське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Krakowie \(Центр інформації та планування професійної кар'єри у Кракові\)](#)
- Мазовецьке воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Warszawie \(Центр інформації та планування професійної кар'єри у Варшаві\)](#)
- Опольське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Opolu \(Центр інформації та планування професійної кар'єри в Ополе\)](#)
- Підкарпатське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Rzeszowie \(Центр інформації та планування професійної кар'єри у Ряшеві\)](#)
- Підляське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Białymstoku \(Центр інформації та планування професійної кар'єри в Білостоці\)](#)
- Поморське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Gdańsku \(Центр інформації та планування професійної кар'єри у Гданську\)](#)
- Сілезьке воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Katowicach \(Центр інформації та планування професійної кар'єри у Катовіце\)](#)
- Свентокшиське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Kielcach \(Центр інформації та планування професійної кар'єри в Кельце\)](#)
- Вармінсько-Мазурське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie \(Центр інформації та планування професійної кар'єри в Ольштині\)](#)

- Великопольське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Poznaniu](#) (Центр інформації та планування професійної кар'єри в Познані)
- Західнопоморське воєводство – [Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie](#) (Центр інформації та планування професійної кар'єри в Щецині)

5. Багатокультурний центр у Варшаві - професійні консультації українською мовою

Більше інформації: [Doradztwo zawodowe – Centrum Wielokulturowe](#) (Професійні консультації - Багатокультурний центр) [PL, UA]

- 6. Проект «Люблінщина допомагає Україні»** співфінансується за рахунок коштів Європейського Союзу. У рамках цього проекту біженці з України, які залишилися на Люблінщині, можуть скористатися пропозицією польських та українських перекладачів, консультаціями у вирішенні побутових питань, а також юридичною та психологічною допомогою. Також будуть підготовлені послуги з асистування для дітей, молоді та людей похилого віку, а також базова соціально-побутова підтримка.

Більше інформації: [Projekt «Lubelskie pomaga Ukrainie»](#) (Проект «Люблінщина допомагає Україні») [PL, UA]

- 7. «Свентокшиське для України»** – проект допомоги біженцям, які знайшли притулок у регіоні. Кошти ЄС, з економії в Регіональній операційній програмі Свентокшиського воєводства 2014-2020, дозволить реалізувати комплексні дії: забезпечення найважливіших життєвих потреб, психологічну допомогу, допомогу в пошуку роботи та адаптації до польських реалій. До середини 2023 р. майже 2300 осіб скористаються проектом.

Більше інформації: [Projekt «Świętokrzyskie dla Ukrainy»](#) (Проект «Свентокшиське для України»)

- 8. «Сілезьке для України»** – проект, присвячений мікро-, малим і середнім підприємствам, зацікавленим в отриманні коштів для дофінансування навчання працівників з українським громадянством.

Більше інформації: [Projekt «Śląskie dla Ukrainy»](#) (Проект «Сілезьке для України») [PL, UA]

9. Дофінансування навчань для роботодавців, що працевлаштовують громадян України

Більше інформації: [Fundusz Górnośląski \(Верхньосілезький фонд\)](#) [PL]

10. Дофінансування для роботодавців послуг з розвитку та навчання, тобто навчання, іспит, професійні послуги, що надаються у стаціонарній, дистанційній формі в реальному часі та змішаній формі.

Більше інформації: [Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku \(Воєводський уряд праці в Білостоці\)](#) [PL]

11. <https://pomagamukrainie.gov.pl/> - посередник між людьми/установами, які пропонують підтримку, та громадянами України [PL, UA]

3 Визнання кваліфікацій та нострифікація дипломів з урахуванням положень, що стосуються допомоги громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом

Визнання кваліфікацій і дипломів, отриманих в Україні, не охоплюється єдиною, уніфікованою процедурою в Польщі. Питання визнання освіти та навичок потенційного працівника з України регулюється міжнародними угодами, укладеними між Польщею та Україною, і Законом від 12 березня 2022 р.² **Однак положення не охоплюють усіх можливих видів освіти та дипломів через відмінності між польською та українською системами освіти і відсутність можливості знайти польські еквіваленти.** Загалом існує три можливі шляхи (рисунок 1).

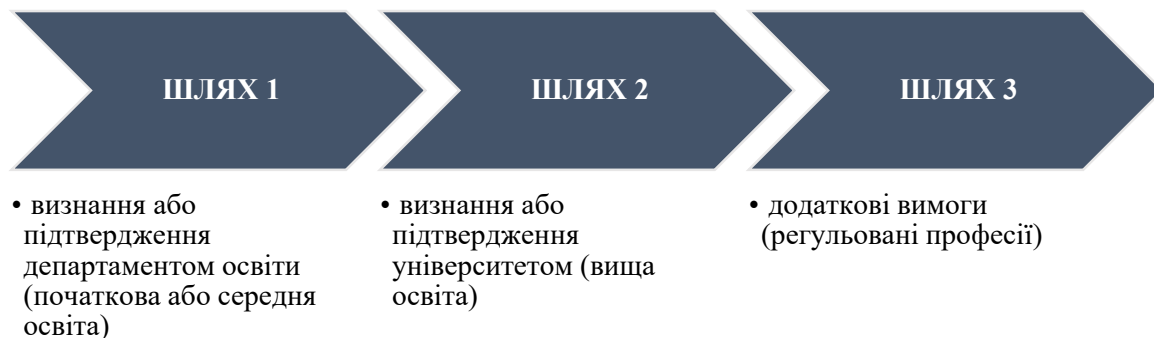

Рисунок 1. Можливі шляхи визнання кваліфікацій і дипломів, отриманих в Україні
Джерело: власне дослідження

Обговоренню представлених шляхів і можливостей визнання кваліфікацій та дипломів, отриманих в Україні (у розділі 3.2 цього дослідження), передують коротка презентація системи освіти в Україні разом із основними відмінностями в порівнянні з Польщею. Такий спосіб розгляду питання дозволить роботодавцям більш загально ознайомитися із освітнім шляхом кандидата, а потенційним працівникам – спершу окреслити власний професійний профіль. Це може бути корисним, насамперед, у ситуації, коли у процесі офіційного визнання кваліфікації особи та нострифікації її дипломів виникають певні труднощі або процес ще не завершено.

² Інтернет-система правових актів, Закон від 12 березня 2022 р. про допомогу громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом на території цієї держави, Законодавчий вісник 2022, п. 583, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220000583>, [доступ: 20.07.2022]

3.1 Система освіти в Україні

Знання основних відмінностей між системами освіти в Польщі та в Україні може стати великою підмогою в оцінці рівня освіти потенційних працівників з України та їхніх сертифікатів і дипломів.

3.1.1 Початкова та середня освіта

Найважливішою відмінністю на рівні початкової школи є вік початку навчання, в Україні він становить 6 років, а тривалість початкового навчання – 4 роки (у Польщі відповідно 7 і 8 років). Після завершення початкової освіти учні продовжують навчання ще 5 років у середній школі першого ступеня. Атестат про закінчення середньої школи першого ступеня в Україні дає змогу продовжити освіту у середній школі другого ступеня чи професійно-технічному училищі. Середня освіта зараз триває 2 роки (з 2027 р. – 3 роки). Випускники з атестатом про повну середню освіту можуть, як і в Польщі, подати заяву на вступ на навчання³. Українська система освіти певною мірою нагадує попередню систему освіти в Польщі з шестирічною початковою школою, трирічною середньою школою та трирічною старшою школою або 2-3-річною професійною школою. Вік випускників загальноосвітніх шкіл є помітною різницею. В Україні це, як правило, 16-17 років. **Тому варто зауважити, що люди, які мають освіту, порівняну з польською матурою, або закінчили професійно-технічну школу на рівні середньої школи другого ступеня, є неповнолітніми.**

3.1.2 Освіта на рівні коледжу чи університету

Випускники загальноосвітніх шкіл можуть, як уже зазначалося, продовжити навчання у вищих навчальних закладах. Система вищої освіти в Україні включає:

- так зване коротке навчання, довузівське навчання (диплом молодшого бакалавра)
- навчання першого рівня (диплом бакалавра)
- навчання другого рівня (диплом магістра)

---

³ Ministry of Education and Science of Ukraine, <https://mon.gov.ua/eng>, [доступ: 08.07.2022]

- навчання третього рівня (ступінь доктора)⁴.

У 2019 р. в Україні був прийнятий закон⁵, який дозволяє навчання в рамках так званої доуніверситетської освіти з отриманням диплома молодшого бакалавра, який **замінює попередній диплом молодшого спеціаліста⁶. Обидва дипломи не мають еквівалента в Польщі, тому не підлягають процесу нострифікації.** У цьому випадку важко зробити висновок, що кандидат має повну вищу освіту, порівняну з освітою, отриманою в Польщі. Однак отримана освіта може бути визнана частиною навчання першого рівня. Визнання решти дипломів (бакалавра та магістра) та вченого звання доктора можливе на підставі міжнародних угод про еквівалентність освіти або на підставі проведеної процедури нострифікації. Дипломи, отримані в Україні до 20 червня 2006 р., вважаються еквівалентними польським відповідникам, а отримані після 20 червня 2006 р. вимагають підтвердження шляхом нострифікації⁷. Подробиці щодо визнання дипломів про вищу освіту містяться в «Практичному посібнику щодо визнання освіти», виданому Польським національним агентством з питань академічного обміну⁸.

3.1.3 Професійно-технічна освіта

Професійно-технічна освіта в Україні може відбуватися на різних рівнях, внаслідок чого існують різні рівні освіти, професійної кваліфікації та спеціалізації. Залежно від типу навчального закладу випускники можуть мати такі дипломи: кваліфікованого робітника, кваліфікованого працівника (відповідної категорії цієї спеціальності) або молодшого спеціаліста (наприклад, після закінчення акредитованого вищого професійного навчального закладу). **Через те, що професійно-технічна освіта**

---

⁴ Більше див. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Higher education levels and degrees*, <https://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system/higher-education/qualification-levels>, [доступ: 12.07.2022]

⁵ Див. Закон про доуніверситетську освіту, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>, [доступ: 12.07.2022]

⁶ Більше на цю тему див. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Professional prehigher education*, <https://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system/professional-prehigher-education>, [доступ: 12.07.2022]

⁷ Міністерство освіти і науки, *Інформація та рекомендації МОН для підрозділів системи вищої освіти та науки щодо діяльності на користь громадян України і Польщі у зв'язку з війною в Україні*, Варшава 2022, стор. 12-13, [file:///C:/Users/SJO/Downloads/Informacje i rekomendacje dla uczelni - Ukraina%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/SJO/Downloads/Informacje%20i%20rekomendacje%20dla%20uczeln%20i%20uczeln%20ni%20-%20Ukraina%20(1).pdf), [доступ: 12.07.2022]

⁸ Польське національне агентство з питань академічного обміну, *Практичний посібник щодо визнання освіти*, Варшава 2020, <https://nawa.gov.pl/images/users/629/Ukraina-.pdf>, [доступ: 12.07.2022]

здійснюється багатьма типами закладів і підрозділів, дещо важко порівнювати українську систему професійно-технічної освіти з польською⁹. Роботодавці, які бажають отримати офіційне підтвердження професійної кваліфікації кандидата, повинні звернутися до департаменту освіти (рівень середньої школи) або університету (у випадку професійно-технічної освіти на рівні коледжу або університету). Формальності, які необхідно виконати в обох випадках, обговорюються далі в цьому дослідженні.

3.2 Можливості визнання професійних кваліфікацій та дипломів, отриманих в Україні

Можливість визнання кваліфікацій, сертифікатів і дипломів, виданих в Україні на підставі міжнародних договорів, укладених між Польщею та Україною, залежить від дати їх видачі. Чинними є угоди укладені між Польщею та Україною до 20 червня 2006 р.¹⁰ Міжнародної угоди, яка б регулювала питання визнання дипломів, виданих після 19 червня 2006 р., немає. На підставі укладених договорів документи про закінчення загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних навчальних закладів та вищих навчальних закладів, отримані в Україні до 20 червня 2006 р., можуть бути визнані еквівалентними польським відповідникам¹¹, за винятком так званих дипломів регульованих професій, наприклад, лікарів, стоматологів, фармацевтів, медсестер, акушерок, ветеринарів та архітекторів. Визнання цих останніх¹² та всіх

⁹ Окремі типи шкіл і центрів професійної підготовки див. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, Vocational Education <https://enic.in.ua/index.php/en/educationI-system/vocational-education>, [доступ: 12.07.2022]

¹⁰ 1. Договір, укладений між Урядом Республіки Польща та Кабінетом Міністрів України про взаємне академічне визнання документів про освіту та еквівалентність рівнів, укладений у Варшаві 11 квітня 2005 р.;

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20060790783>, [доступ: 15.07.2022]

2. Празька конвенція про взаємне визнання еквівалентності документів про закінчення середніх шкіл, професійно-технічних шкіл і вищих навчальних закладів, а також документів про присвоєння наукових ступенів і звань, укладена в Празі 7 червня 1972 р.;

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19750050028>, [доступ: 15.07.2022]

3. Угода між Урядом Польської Народної Республіки та Урядом Союзу Радянських Соціалістичних Республік про еквівалентність документів про освіту, наукових ступенів та вчених звань, виданих у Польській Народній Республіці та Союзі Радянських Соціалістичних Республік, підписана у Варшаві 10 травня 1974 р., <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19750040014>, [доступ: 15.07.2022]

¹¹ Міністерство освіти і науки, Інформація та рекомендації ..., *op. cit.*

¹² На підставі Закону від 12 березня 2022 р. лікарі, стоматологи та медичні сестри можуть у спрощеному порядку отримати згоду міністра охорони здоров'я та право на виконання професійної діяльності на строк 5 років. Однак повне визнання кваліфікацій і повне та безстрокове право на виконання професійної діяльності можна отримати в результаті нострифікації.

інших дипломів, отриманих після 19 червня 2006 р., можливе лише на основі процедури нострифікації. Визнання кваліфікацій в рамках регульованих професій зобов'язує дотримання додаткових вимог¹³.

3.2.1 ШЛЯХ 1: Визнання або підтвердження кваліфікацій, сертифікатів і дипломів департаментом освіти (початкові та середні школи, включаючи професійно-технічні школи)

Визнання освіти

Освіта, підтверджена свідоцтвом про початкову, середню або професійно-технічну освіту, виданим в Україні до 20 червня 2006 р., може бути визнана в адміністративному порядку інспектором департаменту освіти за місцем проживання заявника. Контакти інспекторів розміщені на сайті Міністерства освіти і науки:

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/kuratoria-oswiaty>. **До заяви про визнання свідоцтва додається¹⁴ оригінал або дублікат (для ознайомлення) або нотаріально засвідчена копія свідоцтва, виданого в Україні.** Якщо довідка не містить відомостей про курс навчання, додатково додаються:

- перелік оцінок, отриманих під час підсумкового іспиту, виданий школою чи екзаменаційним закладом, або зарахування даного етапу навчання;
- перелік навчальних предметів та інших заходів, які проводяться на даному етапі навчання разом з отриманими оцінками;
- відомості про виконану навчальну програму щодо змісту освіти, запланованого навчального часу та шкали оцінювання;
- відомості про отримане право на продовження навчання на відповідному рівні в системі освіти, в якій видано сертифікат¹⁵.

Вищезазначені підтверджуючі документи мають бути видані або засвідчені школою, навчальним закладом чи органами освіти України. **Усі документи, що додаються до заяви про визнання освіти, мають бути подані з перекладом на польську мову, виконаним або завіреним:**

---

¹³ Для отримання додаткової інформації див. підрозділ цього дослідження, присвячений визнанню кваліфікацій регульованих професій.

¹⁴ Міністерство освіти і науки, *Визнання або підтвердження освіти за рішенням інспектора департаменту освіти*, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/uznanie-lub-potwierdzenie-wykształcenia-decyzja-kuratora-oswiaty>, [доступ: 17.07.2022]

¹⁵ Там же

- присяжним перекладачем¹⁶ (перелік присяжних перекладачів Міністерства юстиції доступний за адресою: <https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/rejestr-y-ewidencje/tlumacze-przysiegli/lista-tlumaczy-przysieglych/search.html>; виберіть мову в пошуковику) або
- консулом Республіки Польща, компетентним в Україні чи країні, на території якої або в системі освіти якої було видано сертифікат чи
- акредитованою у Республіці Польща дипломатичною або консульською установою України чи країни, на території якої або в системі освіти якої було видано сертифікат.

Інспектор департаменту освіти може дати згоду на надання перекладу документів, здійсненого іншою особою, якщо їх переклад зазначеними вище особами неможливий.

Підтвердження освіти

У разі неможливості подати повний пакет документів, необхідних для визнання освіти, рада школи може провести процедуру підтвердження освіти¹⁷. На сайті Міністерства освіти і науки чітко вказані групи осіб, які можуть подати документи на підтвердження освіти:

- особи зі статусом біженця, які перебувають під додатковим захистом, з дозволом на тимчасове проживання з метою возз'єднання з сім'єю біженця або особи під додатковим захистом
  - ➔ можуть подати заяву до Мазовецького інспектора освіти, рекомендований попередній контакт
- особи, які постраждали від збройних конфліктів, стихійних лих чи інших гуманітарних криз
  - ➔ можуть подати заяву до інспектора освіти за місцем проживання, рекомендований попередній контакт, контактні дані департаменту освіти доступні на згаданому раніше вебсайті Міністерства освіти і науки: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/kuratoria-oswiaty>.

До заяви про підтвердження освіти необхідно додати такі документи разом із перекладом на польську мову (питання вимог щодо перекладу обговорюється в частині цього дослідження щодо визнання освіти департаментом освіти):

- оригінал чи дублікат сертифіката або
- список оцінок, отриманих під час підсумкового іспиту, виданий школою або екзаменаційним закладом, чи зарахування даного етапу навчання, або

¹⁶ Особою, внесеною міністром юстиції до списку присяжних перекладачів або зареєстрованою як присяжний перекладач у державі-члені Європейського Союзу, державі-члені ЄАВТ – стороні Договору про Європейську економічну зону або державі-члені ОЕСР.

¹⁷ Міністерство освіти і науки, *Визнання або підтвердження ...*, *op. cit.*

- перелік навчальних предметів та інших заходів, які проводяться на даному етапі навчання разом з отриманими оцінками, або
- відомості про виконану навчальну програму щодо змісту освіти, запланованого навчального часу та шкали оцінювання, або
- відомості про отримане право на продовження навчання на відповідному рівні в Україні або у державі, в системі освіти якої видано сертифікат, або
- інші документи, що дозволяють опосередковано визначити рівень освіти, здобуту професійну кваліфікацію чи досвід роботи, проходження стажування або практики
- заява заявника про освіту, закінчені школи, навчальні заклади або рівні навчання
- заява заявника щодо наданої інформації, зазначеної вище, або підтверджуючі документи
- документ, що підтверджує право на проживання в Польщі¹⁸.

3.2.2 ШЛЯХ 2: Нострифікація або підтвердження кваліфікації та дипломів навчальним закладом (вища освіта)

У Польщі визнання дипломів, отриманих за кордоном, регулюється *Законом про вищу освіту та науку* від 20 липня 2018 р.¹⁹: «Диплом про закінчення навчання за кордоном може бути визнаний еквівалентним відповідному польському диплому та професійному званню на підставі міжнародної угоди, яка визначає еквівалентність, а за відсутності такої угоди – шляхом процедури нострифікації»²⁰. Як зазначалося раніше, між Польщею та Україною такої угоди не було укладено. Є два варіанти визнання вищої освіти та отриманих професійних кваліфікацій. Люди, які мають диплом про закінчення навчання в Україні і бажають використовувати його в Польщі, повинні здійснити нострифікацію. З іншого боку, громадяни України, які не мають диплома про закінчення навчання, мають можливість подати заяву на процедуру підтвердження завершення навчання на певному рівні²¹. Як процедура нострифікації, так і процедура підтвердження завершення навчання здійснюються за бажанням зацікавленої особи. Процедуру може проводити ВНЗ, що має одну з трьох наукових категорій: А+, А або В+, у дисципліні, якої стосується заявка. Перелік університетів та їх категорії доступні на

¹⁸ Там же

¹⁹ Інтернет-система правових актів, *Закон від 20 липня 2018 р. – Закон про вищу освіту та науку*, Законодавчий вісник 2018, п. 1668, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001668>, [доступ: 20.07.2022]

²⁰ Там же, ст. 327

²¹ Там же

сайті Міністерства науки і вищої освіти. Після проведення процедури видається довідка. Процедура є платною, максимальний розмір якої становить 50% від заробітної плати професора. Університет може визначати порядок та умови звільнення від оплати²².

Процедура нострифікації

Проведення нострифікації можливе за наявності у заявника диплома про закінчення навчання. До заяви про відкриття процедури нострифікації додаються:

- диплом про закінчення школи
- документи, які дозволять оцінити хід навчання, досягнуті результати навчання та тривалість навчання
- документ (свідоцтво, диплом або інший документ), на підставі якого дану особу було прийнято на навчання
- довідка про місце та дату народження²³.

Вищезазначені документи можуть бути подані у вигляді копій, засвідчених на відповідність оригіналу, вищим навчальним закладом, що проводить нострифікацію. Після офіційної оцінки заявки університет може вимагати від заявника подати звичайний переклад цих документів на польську мову. В особливо обґрунтованих випадках університет може також запросити присяжний переклад. Нострифікаційна рада не може вимагати надання інших документів, крім перерахованих вище. У випадку, якщо під час процедури нострифікації будуть виявлені відмінності в програмі навчання, результатах навчання або часі навчання, університет може вимагати від заявника скласти спеціальні іспити та/або пройти стажування. Відомості про наявність розбіжностей (разом із поясненням, з чим вони пов'язані), а також про необхідність складання іспитів та/або проходження практики повинні бути надані в письмовій формі з обґрунтуванням. Процес нострифікації може тривати до 90 днів з моменту подання заяви, що відповідає формальним вимогам. До 90-денного терміну не входить час для подачі перекладу документів та складання іспитів чи проходження практики. Після завершення процедури нострифікації університет визнає або відмовляє у визнанні

---

²² Там же

²³ Розпорядження Міністра науки і вищої освіти від 28 вересня 2018 р. про нострифікацію дипломів про закінчення навчання за кордоном та про підтвердження навчання на певному рівні, Законодавчий вісник, п. 1881, § 2, п. 2, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001881/O/D20181881.pdf>, [доступ: 20.07.2022]

диплома про закінчення навчання в Україні як еквівалентного відповідному польському диплому та професійному званню. Заявник може оскаржити рішення, прийняті нострифікуючим навчальним закладом²⁴.

Підтвердження закінчення навчання на певному рівні

Особа, яка не має диплома про закінчення навчання, може подати заяву на підтвердження закінчення навчання на певному рівні в обраному ВНЗ. Подати заяву на підтвердження зможе особа, яка:

- отримали статус біженця або додатковий захист
- має посвідку на тимчасове проживання²⁵.

До заяви необхідно додати документи, які підтверджують:

- закінчення навчання
- зараховані заняття та отримані оцінки
- складені іспити
- отримані професійні кваліфікації
- пройдене стажування або працевлаштування
- отримання статусу біженця або додаткового захисту, чи дозволу на тимчасове проживання
- довідка про закінчення навчання, щодо підтвердження якого подається заявка
- довідка про місце та дату народження²⁶.

Як і у випадку процесу нострифікації диплома про навчання, документи можуть бути подані у формі копій, засвідчених на відповідність оригіналу установою, яка проводить процедуру. Датою початку процедури підтвердження завершення навчання на певному рівні є дата подання заяви до підтверджуючого університету. Після офіційної оцінки заявки університет може вимагати від заявника подати звичайний переклад цих документів на польську мову. В особливо обґрунтованих випадках університет може також запросити присяжний переклад. Університет не може вимагати подання інших документів, крім зазначених вище. Також у випадку, якщо будуть виявлені відмінності в

---

²⁴ Пор. Польське національне агентство з питань академічного обміну, *Нострифікація дипломів про закінчення навчання*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/informacje-dla-uczeln/nowostrifikacja-dyplomow>, [доступ: 20.07.2022]

²⁵ *Розпорядження Міністра науки і вищої освіти від 28 вересня 2018 р....., op. cit., § 9*

²⁶ Там же

програмі навчання, результатах навчання або часі навчання, університет може вимагати від заявника скласти спеціальні іспити та/або пройти стажування. Навчальний заклад підтверджує або відмовляє у підтвердженні завершення навчання на певному рівні протягом 90 днів з дати подання заяви, яка відповідає формальним вимогам. До 90-денного терміну не входить час для подачі перекладу документів та складання іспитів чи проходження практики. Заявник має право оскаржити рішення²⁷.

3.2.3 ШЛЯХ 3: Регульовані професії

У Польщі існує понад 350 регульованих професій, серед яких, наприклад, лікар, стоматолог, логопед, психолог, фармацевт, фізіотерапевт, медична сестра, вчитель, інженер і технік. База даних регульованих професій доступна на сайті Європейської комісії²⁸. «Регульована професія – це група професійних видів діяльності, виконання яких залежить від дотримання вимог, встановлених нормативними актами певної держави-члена ЄС. Кожна країна-член ЄС сама вирішує, як регулювати доступ до професій».²⁹ Положення, що діють у Польщі, зобов'язують кожну особу, яка бажає працювати за регульованою професією, нострифікувати свій диплом³⁰ та отримати відповідну професійну кваліфікацію³¹. Тому визнання диплома, отриманого в Україні, еквівалентним диплому, отриманому в Польщі, є першим кроком і дає підстави для подання заявки на отримання професійної кваліфікації. При цьому особа, яка бажає займатися своєю професією, повинна відповідати додатковим вимогам і отримати дозвіл на виконання професійної діяльності. З огляду на велику кількість регульованих професій (понад 350), це дослідження не може визначити всі можливості та органи, які видають рішення про визнання кваліфікацій і надають право на виконання професійної

---

²⁷ Там же

²⁸ European Commission, *The EU Single Market. Regulated professions Market*, https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs&id_country=23&quid=1&mode=asc&maxRows=*#top, [доступ: 20.07.2022]

²⁹ Польське національне агентство з питань академічного обміну, *Регульовані професії*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/podjecie-pracy-w-polsce/zawody-regulowane>, [доступ: 21.07.2022]

³⁰ Див. докладніше в частині цього дослідження, яка стосується питання нострифікації дипломів.

³¹ З огляду на велику кількість регульованих професій (понад 350) це дослідження не може визначити всі можливості та органи, які видають рішення про визнання кваліфікацій і надають право на виконання професійної діяльності. Необхідну довідкову інформацію частково включено до частини цього розділу, в якій розглядаються ШЛЯХ 1 і 2. Регульовані професії, на які поширюється дія Закону від 12 березня 2022 р. про допомогу громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом на території цієї держави, розглянуто нижче. Крім того, у розділі «Як найняти працівника».

діяльності. Необхідну довідкову інформацію частково включено до частини цього розділу, в якій розглядаються ШЛЯХ 1 і 2 підтвердження кваліфікацій. Регульовані професії, на які поширюється дія *Закону від 12 березня 2022 р. про допомогу громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом на території цієї держави*, розглянуто нижче.

Закон від 12 березня 2022 р.³² передбачає певні спрощення для громадян України щодо регульованих професій: лікар, стоматолог, медична сестра, акушерка, психолог, педагог, вчитель (асистент вчителя). З 24 лютого 2022 р. лікарі та стоматологи, медичні сестри та акушерки, громадяни України, можуть отримати умовне право на здійснення професійної діяльності строком на 18 місяців. Детальна інформація розміщена на сайті Міністерства здоров'я³³.

До інституційних форм патронатного виховання та будинків повсякденного догляду на посади психологів та вихователів можуть залучатися громадяни України за згодою воєводи та, відповідно, старости чи маршалка воєводства (докладні умови наведені в ст. 27 Закону від 12 березня 2022 р.³⁴). У 2022/2023 навчальному році також можливе працевлаштування на посаду асистента вчителя громадян України, якщо вони «володіють польською мовою в усній та письмовій формах, що дозволяє їм допомогти учневі, який не знає польської або знає її на рівні, недостатньому для отримання користі від освіти. Вимога володіння польською мовою, підтвердженого документом, про який йдеться у ст. 11 п. 3 Закону від 21 листопада 2008 р. про працівників місцевого самоврядування, не застосовується».³⁵

Закон від 12 березня 2022 р. регулює питання умовного виконання професійної діяльності громадянами України щодо кількох обраних регульованих професій. Отже, для громадян України, з одного боку, необхідно продовжити термін умовного доступу до регульованих професій, на які поширюється згаданий Закон. З іншого боку, існує необхідність розширити сферу регульованих професій і спростити шлях визнання кваліфікацій. У довгостроковій перспективі необхідно розробити та впровадити

---

³² Інтернет-система правових актів, *Закон від 12 березня 2022 р....., op. cit.*,

³³ Міністерство здоров'я, *Робота для медичного персоналу з України*, <https://www.gov.pl/web/zdrowie/praca-dla-personelu-med-z-ukrainy>, [доступ: 22.07.2022]

³⁴ Інтернет-система правових актів, *Закон від 12 березня 2022 р....., op. cit.*, ст. 27

³⁵ Там же, ст. 57

процедури визнання кваліфікацій і надання права займатися регульованими професіями для осіб з країн, що не входять до ЄС.

Інформація про право займатися професією, яка не регулюється Законом від 12 березня 2022 р., доступна на вебсайті Сервіс Республіки Польща, на сторінках *Послуги для підприємців*, у вкладці *Професійні кваліфікації*³⁶.

3.3 Допомога роботодавця у визнанні освіти та кваліфікації працівника

Формальності, які має виконати громадянин України, необхідні для визнання його освіти (сертифікатів, дипломів) і кваліфікації, розглядалися в попередніх розділах. Роботодавець, як правило, повинен бути ознайомлений з існуючими можливостями визнання освіти та кваліфікації потенційних працівників з України, щоб мати можливість надати їм необхідну підтримку та скерувати їх до відповідної установи. Він також повинен знати, що регульовані професії охоплюються додатковими правилами. Законом від 12 березня 2022 р. було впроваджено певні спрощення для кількох обраних професій такого типу: лікар, стоматолог, медична сестра, акушерка, психолог, педагог, вчитель (асистент вчителя). Якщо потенційне працевлаштування не стосується особи, яка виконує регульовану професію, рішення про визнання кваліфікації приймається безпосередньо роботодавцем. Він може вимагати підтвердження наявності сертифікатів, дипломів або підтвердження еквівалентності документа, що підтверджує наявну кваліфікацію, з польським аналогом (конкретні процедури описані в розділі 3.2 цього дослідження). Також він може попросити потенційного працівника надати інформацію про рівень отриманої освіти³⁷. Письмову інформацію про можливість визнання у Польщі диплома, отриманого за кордоном, можна отримати через систему KWALIFIKATOR або подавши заявку до Польського національного агентства з питань академічного обміну. Інформація надається безкоштовно і лише польською мовою³⁸.

³⁶ Сервіс Республіки Польща, *Послуги для підприємців. Професійні кваліфікації*, <https://www.gov.pl/web/gov/uslugi-dla-przedsiębiorcy>, [доступ: 25.07.2022]

³⁷ Польське національне агентство з питань академічного обміну, *Регульовані професії*, *op. cit.*

³⁸ Польське національне агентство з питань академічного обміну, *Надання інформації про іноземні дипломи*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/wydawanie-informacji-o-zagranicznych-dyplomach>, [доступ: 25.07.2022]

Система KWALIFIKATOR – це база даних, яка дозволяє автоматично перевіряти загальну інформацію про вибрані типи дипломів про закінчення навчання та оцінювати рівень і статус кваліфікації в країні їх отримання. Також можна отримати інформацію про можливості визнання диплому в Польщі. Достовірність інформації підтверджується електронним підписом Польського національного агентства з питань академічного обміну. Детальну інформацію про систему KWALIFIKATOR разом із інструкціями щодо використання можна знайти на вебсайті Польського національного агентства з питань академічного обміну³⁹.

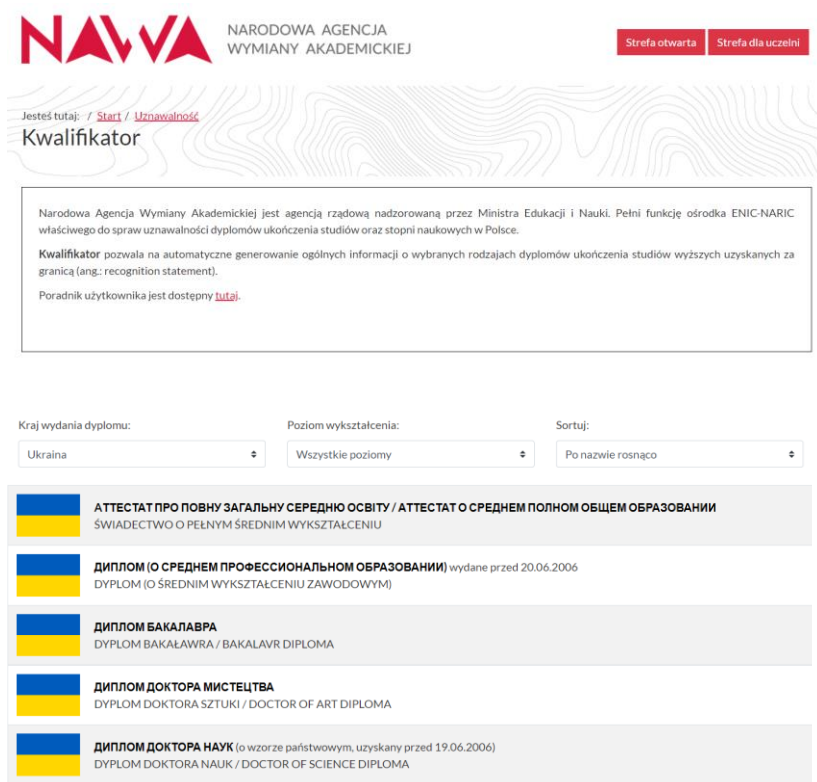

Рисунок 2. Приклад сторінки системи KWALIFIKATOR

Джерело: Польське національне агентство з питань академічного обміну, Система KWALIFIKATOR, <https://kwalifikator.nawa.gov.pl/>, [доступ: 25.07.2022]

Отримати інформацію про іноземні дипломи можливо також, як уже зазначалося, подавши заявку до Польського національного агентства з питань академічного обміну. Заяву можна подати польською або англійською мовами. До заяви необхідно

³⁹ Польське національне агентство з питань академічного обміну, Система KWALIFIKATOR, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/system-kwalifikator>, [доступ: 25.07.2022]

додатково додати відповідні документи (їх перелік доступний на вебсайті Польського національного агентства з питань академічного обміну⁴⁰), а потім надіслати заяву разом із повним комплектом документів рекомендованим листом на адресу:

Польське національне агентство з питань академічного обміну
вул. Польна, 40,
00-635 Варшава

Наразі інформація видається протягом 60 днів з моменту отримання заяви разом із повним пакетом необхідних документів. Усю іншу інформацію про те, як подати заявку, можна знайти на вебсайті Національного агентства, згаданому раніше⁴¹.

---

⁴⁰ Польське національне агентство з питань академічного обміну, *Надання інформації ...*, *op. cit.*

⁴¹ Там же

Бібліографія

1. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Higher education levels and degrees*, <https://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system/higher-education/qualification-levels>, [доступ: 12.07.2022]
2. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Professional prehigher education*, <https://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system/professional-prehigher-education>, [доступ: 12.07.2022]
3. ENIC UKRAINE, National Information Centre of Academic Mobility, *Vocational Education* <https://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system/vocational-education>, [доступ: 12.07.2022]
4. Міністерство освіти і науки, *Інформація та рекомендації МОН для підрозділів системи вищої освіти та науки щодо діяльності на користь громадян України та Польщі у зв'язку з війною в Україні*, Варшава 2022, [file:///C:/Users/SJO/Downloads/Informacje i rekomendacje dla uczelni - Ukraina%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/SJO/Downloads/Informacje%20i%20rekomendacje%20dla%20uczeln%20Ukraina%20(1).pdf), [доступ: 12.07.2022]
5. Національне агентство з питань академічного обміну, *«Практичний посібник щодо визнання освіти»*, Варшава 2020, <https://nawa.gov.pl/images/users/629/Ukraina-.pdf>, [доступ: 12.07.2022]

Вебсайти

1. European Commission, *The EU Single Market. Regulated professions Market*, [https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs&id_country=23&quid=1&mode=asc&maxRows=*" \l "top"](https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=regprofs&id_country=23&quid=1&mode=asc&maxRows=*) [доступ: 20.07.2022]
2. Міністерство освіти і науки, *Визнання або підтвердження освіти за рішенням інспектора департаменту освіти*, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/uznanie-lub-potwierdzenie-wykształcenia-decyzja-kuratora-oswiaty>, [доступ: 17.07.2022]
3. Міністерство здоров'я, *Робота для медичного персоналу з України*, <https://www.gov.pl/web/zdrowie/praca-dla-personelu-med-z-ukrainy>, [доступ: 22.07.2022]
4. Ministry of Education and Science of Ukraine, <https://mon.gov.ua/eng>, [доступ: 08.07.2022]
5. Національне агентство з питань академічного обміну, *Нострифікація дипломів про закінчення навчання*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/informacje-dla-uczeln/nowstryfikacja-dyplomow>, [доступ: 20.07.2022]
6. Польське національне агентство з питань академічного обміну, *Система KWALIFIKATOR*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/system-kwalifikator>, [доступ: 25.07.2022]

7. Національне агентство з питань академічного обміну, *Надання інформації про іноземні дипломи*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/wydawanie-informacji-o-zagranicznych-dyplomach>, [доступ: 25.07.2022]
8. Національне агентство з питань академічного обміну, *Регульовані професії*, <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/podjecie-pracy-w-polsce/zawody-regulowane>, [доступ: 21.07.2022]
9. Сервіс Республіки Польща, *Послуги для підприємців. Професійні кваліфікації*, <https://www.gov.pl/web/gov/uslugi-dla-przedsiębiorcy>, [доступ: 25.07.2022]

Документи та нормативно-правові акти

1. Інтернет-система правових актів, *Закон від 12 березня 2022 р. про допомогу громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом на території цієї держави*, Законодавчий вісник 2022, п. 583, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220000583>, [доступ: 20.07.2022]
2. Інтернет-система правових актів, *Закон від 20 липня 2018 р. – Закон про вищу освіту та науку*, Законодавчий вісник 2018, п. 1668, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001668>, [доступ: 20.07.2022]
3. *Празька конвенція про взаємне визнання еквівалентності документів про закінчення середніх шкіл, професійно-технічних шкіл і вищих навчальних закладів, а також документів про присвоєння наукових ступенів і звань*, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19750050028>, [доступ: 15.07.2022]
4. *Угода між Урядом Польської Народної Республіки та Урядом Союзу Радянських Соціалістичних Республік про еквівалентність документів про освіту, наукових ступенів та вчених звань, виданих у Польській Народній Республіці та Союзі Радянських Соціалістичних Республік*, підписана у Варшаві 10 травня 1974 р., <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19750040014>, [доступ: 15.07.2022]
5. *Розпорядження Міністра науки і вищої освіти від 28 вересня 2018 р. про нострифікацію дипломів про закінчення навчання за кордоном та про підтвердження навчання на певному рівні*, Законодавчий вісник, п. 1881, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001881/O/D20181881.pdf>, [доступ: 20.07.2022]
6. *Договір, укладений між Урядом Республіки Польща та Кабінетом Міністрів України про взаємне академічне визнання документів про освіту та еквівалентність ступенів*, укладений у Варшаві 11 квітня 2005 р.;

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20060790783>, [доступ: 15.07.2022]

7. Закон про доуніверситетську освіту, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>, [доступ: 12.07.2022]

Додаток № 1 - перелік проєктів, рекомендованих для дофінансування в рамках конкурсу «Разом ми можемо більше – перша Програма активізації для іноземців на 2022–2023 роки».

1. FUNDACJA KADR (ФОНД КАДРІВ) - Конкретна допомога для України: вивчення мови, правова допомога, розвиток ключових компетенцій, професійна активізація.
<https://fundacjakadr.pl/>
2. NSZZ SOLIDARNOŚĆ REGION ŚRODKOWO-WSCHODNI (НЕЗАЛЕЖНА САМОВРЯДНА ПРОФСПІЛКА «СОЛІДАРНІСТЬ» ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНИЙ РЕГІОН) - Робота – ключ до інтеграції – комплексна програма підтримки мігрантів з України.
<http://www.solidarnosc.org.pl/lublin/index.html>
3. URZĄD MIEJSKI W POLICACH - GMINA POLICE (МІСЬКИЙ УРЯД В ПОЛІЦЕ - ГМІНА ПОЛІЦЕ) - Активна інтеграція іноземців в гміні Поліце.
<http://www.police.pl/>
4. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KATOWICACH (ВОЄВОДСЬКИЙ УРЯД ПРАЦІ В КАТОВІЦЕ) - Підтримка іноземців державними службами зайнятості Сілезького воєводства.
<https://wupkatowice.praca.gov.pl/>
5. STAROSTWO POWIATOWE W BIELSKU-BIAŁEJ (ПОВІТОВЕ СТАРОСТСТВО В БЕЛЬСЬКО-БЯЛА) - «Познайоммося» інтеграційна програма Бельського повіту.
<https://www.powiat.bielsko.pl/>
6. POWIATOWY URZĄD PRACY W GRUDZIĄDZU (ПОВІТОВИЙ УРЯД ПРАЦІ В ГРУДЗЬОНЦУ) - «Разом ми можемо більше» - перша активізаційна програма для іноземців на 2022 – 2023 роки.
<https://grudziadz.praca.gov.pl/>
7. POWIATOWY URZĄD PRACY PIASECZNO (ПОВІТОВИЙ УРЯД ПРАЦІ В ПЯСЕЧНО) - Професійна активізація - інтеграція на локальному ринку праці.
<https://piaseczno.praca.gov.pl/>

8. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W RZESZOWIE (ВОЄВОДСЬКИЙ УРЯД ПРАЦІ У РЯШЕВІ) - «Разом ми можемо більше» – активізаційна програма Підкарпатського воєводства для іноземців.
<https://wuprzeszow.praca.gov.pl/>
9. STOWARZYSZENIE HORYZONT (АСОЦІАЦІЯ «ГОРИЗОНТ») - «Добрий старт» - соціальна та професійна активізація для іноземців, що перебувають на території гміни Устка.
<https://stowarzyszeniehoryzont.pl/>
10. FUNDACJA NA RZECZ PSYCHOPROFILAKTYKI SPOŁECZNEJ PRO-FIL (ФОНД ДЛЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОПРОФІЛАКТИКИ ПРО-ФІЛЬ) - Разом для України!
<https://www.fundacijaprofil.pl/>
11. CARITAS ARCHIDIECEZJI CZĘSTOCHOWSKIEJ (КАРИТАС ЧЕНСТОХОВСЬКОЇ АРХІДІЄЦЕЗІЇ) - Центр міжнародної підтримки.
<https://caritas.czyst.pl/>
12. CARITAS ARCHIDIECEZJI PRZEMYSKIEJ (КАРИТАС ПЕРЕМИШЛЯНСЬКОЇ АРХІДІЄЦЕЗІЇ) - Професійна активізація іноземців.
<https://caritas.przemyska.pl/>
13. CARITAS ARCHIDIECEZJI PRZEMYSKIEJ (КАРИТАС ПЕРЕМИШЛЯНСЬКОЇ АРХІДІЄЦЕЗІЇ) - Соціальна активність та інтеграція іноземців.
<https://caritas.przemyska.pl/>
14. STOWARZYSZENIE VOX HUMANA (АСОЦІАЦІЯ VOX HUMANA) - Вітаємо в Польщі 2022/2023.
<http://voxhumana.org.pl/>
15. FUNDACJA ZIELONA DOBROCZYNNOŚĆ (ФОНД «ЗЕЛЕНА ДОБРОЧИННИСТЬ») - Професійна та соціальна активізація
вебсайт відсутній
16. STOWARZYSZENIE DLA RODZINY (АСОЦІАЦІЯ ДЛЯ СІМЕЙ) - Місце зустрічі - психологічна, правова допомога, інтеграційні заняття для дітей, молоді та дорослих.
<http://dla-rodziny.org.pl/>

17. FUNDACJA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ «IN SITU» (ФОНД СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА «IN SITU») - Інтеграція іноземців з України на території Нижньої Сілезії.
<https://www.sokolowsko.org/pl/>
18. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BIELSKU-BIAŁEJ (МІСЬКИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ В БЕЛЬСЬКО-БЯЛА) - Гостинна Бельсько-Бяла. Програма інтеграції для української громади.
<https://www.mops.bielsko.pl/>
19. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W MIŃSKU MAZOWIECKIM (ПОВІТОВИЙ ЦЕНТР СІМЕЙНОЇ ДОПОМОГИ В МІНСЬКУ-МАЗОВЕЦЬКОМУ) - Мінський повіт підтримує громадян України.
<https://www.pcpm-minskmaz.pl/>
20. FUNDACJA INSTYTUT WIEDZY O RODZINIE I SPOŁECZEŃSTWIE (ФОНД «ІНСТИТУТ ЗНАНЬ ПРО СІМ'Ю ТА СУСПІЛЬСТВО») - Напрямок інтеграції - від кризи через підтримку до інтеграції сімей біженців.
<https://iworis.pl/>
21. MIASTO STOŁECZNE WARSZAWA (СТОЛИЧНЕ МІСТО ВАРШАВА) - Професійна активізація іноземців у Варшаві.
<https://um.warszawa.pl/>
22. RADA OPZZ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO (РАДА ЗАГАЛЬНОПОЛЬСЬКОГО АЛЬЯНСУ ПРОФСПІЛОК) - Центр підтримки іноземців.
<https://www.opzz.org.pl/>
23. FUNDACJA PROMOCJI NOWEJ HUTY (ФОНД ПРОМОЦІЇ НОВОЇ ГУТИ) - Добро повертається.
<https://fundacjanh.org/pl/>
24. FUNDACJA NAUKA DLA ŚRODOWISKA (ФОНД НАУКИ ДЛЯ СЕРЕДОВИЩА) - Центр підтримки мігрантів.
<https://ndsfund.org/>
25. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W SZCZECINIE (ВОЄВОДСЬКИЙ УРЯД ПРАЦІ В ЩЕЦИНІ) -
  1. Інтеграція на ринок праці через професійну активізацію та розвиток підприємництва іноземців, які шукають роботу, планують відкрити бізнес або

вже працюють/ведуть господарську діяльність, але потребують підтримки. 2.

Інтеграція в суспільство через індивідуальний розвиток і посилення активності в різних сферах суспільного життя іноземців

<https://www.wup.pl/>

26. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W ZIELONEJ GÓRZE (ВОЄВОДСЬКИЙ УРЯД ПРАЦІ В ЗЕЛЕНІЙ ГУРІ) - Підтримка громадян України у процесі професійної активізації та соціальної інтеграції в Любуському воєводстві.

<https://wupzielonagora.praca.gov.pl/>

27. TOWARZYSTWO POMOCY IM ŚW. BRATA ALBERTA KOŁO GDAŃSKIE (ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ ІМ. СВ. БРАТА АЛЬБЕРТА КОЛО ГДАНСЬКЕ) - Мультикультурний Сопот - посилення Сопотської системи підтримки іноземців.

<https://www.bezdomnosc.org.pl/>

28. FUNDACJA «BRAT SŁOŃCE» (ФОНД «БРАТ СОНЦЕ») - Інтеграційні клуби для біженців з України.

<https://bratslonce.pl/>

29. STOWARZYSZENIE POMOCY DZIECIOM I MŁODZIEŻY CARITAS (АСОЦІАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ КАРИТАС) - Центр інтеграції іноземців у Перемишлі.

<https://caritas.przemyska.pl/>

30. STOWARZYSZENIE ECODRIVE (АСОЦІАЦІЯ ECODRIVE) - Активізація та інтеграція спільноти іноземців для злагодженого, безпечного та енергійного міста Бельсько-Бяла.

Вебсайт відсутній

31. FUNDACJA ROZWOJU REGIONALNEGO VIRIBUS UNITIS - Integracja- Praca- Nadzieja (ФОНД РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ VIRIBUS UNITIS) - Інтеграція - Робота - Надія).

<https://www.unitis.pl/>

32. STOWARZYSZENIE POSTIS Nadzieja na dobre jutro (АСОЦІАЦІЯ POSTIS - Надія на добре завтра) - програма підтримки біженців з України.

<https://postis.pl/>

33. KLASTER INNOWACJI SPOŁECZNYCH - Śląsk - razem możemy więcej (КЛАСТЕР СОЦІАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙ - Сілезія - разом ми можемо більше).

- <https://www.klaster.org.pl/>
34. FUNDACJA INICJATYW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH (ФОНД СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ІНІЦІАТИВ) - Пункт професійної інформації для іноземців.
<https://fise.org.pl/>
35. URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO (МАРШАЛКОВСЬКИЙ УРЯД ЛОДЗЬКОГО ВОЄВОДСТВА) - Інтеграція в суспільство через індивідуальний розвиток і посилення активності в різних сферах суспільного життя іноземців.
<https://www.lodzkie.pl/>
36. STOWARZYSZENIE «BEZPIECZNA LUBELSZCZYŻNA» (ОБ'ЄДНАННЯ «БЕЗПЕЧНА ЛЮБЛІНЩИНА») - Безпечний біженець - комплексна допомога біженцям у сфері їх інтеграції.
<http://bezpiecznalubelszczyzna.pl/>
37. KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA (KIG) (НАЦІОНАЛЬНА ТОРГОВА ПАЛАТА (НТП)) - Разом ми можемо більше - програма підтримки воєнних біженців з України.
<https://kig.pl/>
38. URZĄD MIEJSKI GMINY OPATÓWEK (МІСЬКИЙ УРЯД ҐМІНИ ОПАТУВЕК) - Інтеграція та соціальна і професійна активізація для іноземців з України в ґміні Опатувек на 2022-2023 роки.
<https://www.opatowek.pl/>
39. URZĄD GMINY W JELEŚNI (УРЯД ҐМІНИ В ЄЛЕСЬНІ) - Програма інтеграції та активізації для іноземців у ґміні Єлесьня.
<https://www.jelesnia.pl/>
40. CARITAS DIECEZJI ZAMOJSKO-LUBACZOWSKIEJ (КАРІТАС ЗАМОЙСЬКО-ЛЮБАЧІВСЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ) - S.O.S для України!
<https://caritas.zamojskolubaczowska.pl/>
41. POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTRZESZOWIE (ПОВІТОВИЙ УРЯД ПРАЦІ В ОСТШЕШУВІ) - Адаптація та активізація українських громадян в Остшешувському повіті.
<https://ostrzeszow.praca.gov.pl/>

42. STOWARZYSZENIE «WSPÓLNOTA POLSKA» - Podaj rękę. (ОБ'ЄДНАННЯ «ПОЛЬСЬКА ГРОМАДА») - Подай руку. Пакет допомоги для учнів шкіл для мігрантів у Польщі.
<http://www.wspolnota-polska.org.pl/>
43. STOWARZYSZENIE «WSPÓLNOTA POLSKA» (АСОЦІАЦІЯ «ПОЛЬСЬКА СПІЛЬНОТА») - Відкритий ринок праці - навчання та консультування для людей з УКРАЇНИ.
<http://www.wspolnota-polska.org.pl/>
44. EURO CONSULTING - AGENCJA ZATRUDNIENIA (EURO CONSULTING - АГЕНТСТВО З ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ) - Інтеграція на ринку праці через професійну активізацію та розвиток підприємництва іноземців, які шукають роботу, планують відкрити бізнес або вже працюють/ведуть господарську діяльність, але потребують підтримки.
<https://euroconsulting.edu.pl/>
45. FORMAC SPÓŁKA Z O. O. SPÓŁKA KOMANDYTOWO-AKCYJNA - Зустрічі - адаптація та інтеграція іноземців в рамках Урядової програми активізації для іноземців на 2022-2025 роки.
<https://formac.co/pl/>
46. STAROSTWO POWIATOWE W KALISZU (ПОВІТОВЕ СТАРОСТСТВО В КАЛІШІ) - Діємо, підтримуємо та допомагаємо разом - програма професійної активізації та інтеграції іноземців у Каліському повіті.
<https://www.powiat.kalisz.pl/>
47. MIASTO STOŁECZNE WARSZAWA (СТОЛИЧНЕ МІСТО ВАРШАВА) - Інтеграція та активізація іноземців у Варшаві.
<https://um.warszawa.pl/>
48. URZĄD MIEJSKI W SKOCZOWIE - RAZEM mamy MOC – czynimy romos (МІСЬКИЙ УРЯД У СКОЧОВІ - РАЗОМ маємо СИЛУ - допомагаємо).
<https://www.skoczow.pl>
49. FUNDACJA POMOCY WZAJEMNEJ «BARKA» - Bezpieczna przystań - (ФОНД ВЗАЄМОДОПОМОГИ «BARKA» - Безпечна пристань - інтеграція іноземців з України, які втекли від війни).
<https://barka.org.pl/>

50. FUNDACJA «MULTIOCALENIE» - PoMoc – jesteśmy z wami! (ФОНД «МУЛЬТИПОРЯТУНОК» - Допомога - ми з вами!)
<https://multiocalenie.org.pl/>
51. FUNDACJA UKRAINA - Praca bez granic (ФОНД «УКРАЇНА» - Робота без кордонів).
<https://fundacjaukraina.eu/>
52. AKADEMIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (АКАДЕМІЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА) - Центр інтеграційної підтримки.
<https://ap.org.pl/>
53. FUNDACJA IM. KRÓLOWEJ POLSKI ŚW. JADWIGI - Razem możemy więcej – Aktywni cudzoziemcy. (ФОНД ІМ. КОРОЛЕВИ ПОЛЬЦІ СВ. ЯДВІГИ - Разом ми можемо більше - Активні іноземці).
<http://jadwiga.org/>
54. CITYSCHOOL SP. Z O. O. - Nowy dym - Підтримка соціальної та професійної активізації іноземців
<https://www.cityschool.pl/>
55. CARITAS DIECEZJI SANDOMIERSKIEJ - Przywrócić nadzieję. (КАРІТАС САНДОМИРСЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ - Повернути надію).
<https://sandomierz.caritas.pl/>
56. CARITAS DIECEZJI RADOMSKIEJ (КАРІТАС РАДОМСЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ) - Локальна соціальна профілактика.
<https://caritasradom.pl/>
57. COLOR SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA - Solidarni z Ukrainą - Wspieramy Uchodźców («КОЛІР» СОЦІАЛЬНА МАЙСТЕРНЯ - Солідарні з Україною - Підтримуємо біженців)
<http://www.owes.eu/>
58. LUTOLSKA SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA WINDA (ЛЮТОЛЬСЬКА МАЙСТЕРНЯ СОЦІАЛЬНИЙ ЛІФТ) - Підтримка іноземців шляхом професійної активізації.
<https://www.lsswinda.pl/index.php>

59. POLSKIE STOWARZYSZENIE PEDAGOGÓW I ANIMATORÓW KLANZA - Daleko i blisko - edukacja i integracja. (ПОЛЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПЕДАГОГІВ ТА АНІМАТОРІВ «KLANZA» - Далеко та близько - освіта та інтеграція).
<http://kianza.org.pl/>
60. FEDERACJA ORGANIZACJI SOCJALNYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO MAZURSKIEGO FOSA (ФЕДЕРАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВАРМІНСЬКО-МАЗУРСЬКОГО ВОЄВОДСТВА) - Zona соціальної активності та інтеграції іноземців.
<https://federacjafoza.pl/>
61. FUNDACJA OCHRONY WIELKICH JEZIOR MAZURSKICH - Nasza przyszłość - integracja społeczna Ukraińców w powiecie giżyckim. (ФОНД ОХОРОНИ ВЕЛИКИХ МАЗУРСЬКИХ ОЗЕР - Наше майбутнє - соціальна інтеграція українців у Гізицькому повіті)
<http://jeziora.com.pl/>
62. PRACOWNIA PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNA «POGODNA» - Z nadzieją na lepsze jutro (ПСИХОЛОГІЧНО-ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНЯ «POGODNA» - З надією на краще завтра).
Вебсайт відсутній
63. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE W KIELCACH (МІСЬКИЙ ЦЕНТР СІМЕЙНОЇ ДОПОМОГИ В КЕЛЬЦЕ) - Посилення самостійності громадян України.
<https://mopr.kielce.pl/>
64. FUNDACJA NAUKA BIZNES - Nowy Start w Polsce (ФОНД НАУКА БІЗНЕС - Новий старт в Польщі).
<https://naukabiznes.pl/>
65. CENTRUM PROMOCJI BIZNESU (ЦЕНТР ПРОМОЦІЇ БІЗНЕСУ) - Інтеграція на ринку праці через професійну активізацію та розвиток підприємництва іноземців, які шукають роботу, планують відкрити бізнес або вже працюють/ведуть господарську діяльність, але потребують підтримки.
<https://cpb.rze.pl/>
66. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE KĘPNO (ПОВІТОВИЙ ЦЕНТР ДОПОМОГИ СІМ'Ї КЕПНО) - Інтеграція іноземців у Кемпінському повіті.
<https://pcpr.kepno.pl/>

67. FUNDACJA EMIC - Pracuj w Polsce. (ФОНД «EMIC» - Працюй в Польщі).
<https://emic.com.pl/>
68. POWIAT PŁOŃSKI - #Slava Ukraini (ПОЛОНСЬКИЙ ПОВІТ - #Слава Україні) - діяльність щодо соціальної інтеграції іноземців, які легально проживають у Полонському повіті.
<https://www.powiat-plonski.pl/>
69. STOWARZYSZENIE AKTYWNYCH POLAKÓW (СПІЛКА АКТИВНИХ ПОЛЯКІВ) - Активізація та інтеграція спільноти іноземців, які проживають у Бяльському та Живецькому повітах.
<https://www.facebook.com/aktywni.polacy/>
70. STOWARZYSZENIE CENTRUM WOLONTARIATU (ОБ'ЄДНАННЯ ЦЕНТРУ ВОЛОНТЕРСТВА) - Лабораторія Інтеграції - Центр підтримки мігрантів.
<https://wolontariat.waw.pl/>
71. FUNDACJA AKTYWNYCH MAM - AkTYwnie w przyszłość (ФОНД АКТИВНИХ МАМ - Активно в майбутнє)
<https://www.facebook.com/Fundacja-Aktywnych-Mam-108750137666815/>
72. CARITAS DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ (КАРІТАС КОШАЛІНСЬКО-КОЛОБЖЕЗЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ) - Центр допомоги іноземцям Карітас Кошалінсько-Колобжезької дієцезії.
<http://koszalin.caritas.pl/>
73. URZĄD GMINY KOLBUDY - Trzy powiaty – razem dla Ukrainy - (УРЯД ГМІНИ КОЛЬБУДИ - Разом для України) - програма професійної та соціальної активізації іноземців у Гданському, Вейгеровському та Косцерському повітах.
<https://www.kolbudy.pl/>
74. GMINA RAJCZA (ГМІНА РАЙЧА) - Інтеграція та активація іноземців у гміні Райча.
<https://rajcza.pl/>
75. GMINA PRZYGDZICE (ГМІНА ПШИГОДЗІЦЕ) - Інтеграція без кордонів на території гміни Пшигодзіце.
<http://przygodzice.pl/asp/start,0>

76. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KALISZU - Aktywni na Nowo. (МІСЬКИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ В КАЛІШІ - Знову активні)
<http://mops-kalisz.pl/>
77. INSTYTUT PAŃSTWA I PRAWA (ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА) - Соціальна інтеграція біженців з України.
<https://panstwowprawa.org/>
78. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH - Świętokrzyskie na rzecz integracji i aktywizacji zawodowej cudzoziemców. (ВОЄВОДСЬКИЙ УРЯД ПРАЦІ В КЕЛЬЦЕ - Свентокшиське для професійної інтеграції та активізації іноземців).
<https://wupkielce.praca.gov.pl/>
79. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W POZNANIU - Pomoc dla Ukrainy (ВОЄВОДСЬКИЙ УРЯД ПРАЦІ В ПОЗНАНІ - Допомога для України)- консультації для біженців та мігрантів.
<https://wuppozn.praca.gov.pl/>
80. FUNDACJA ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ, CENTRUM SPOŁECZNEGO ROZWOJU - Razem dla Ukrainy (ФОНД РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ, ЦЕНТР СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ - Разом для України).
<http://www.fres.org.pl/>
81. CARITAS DIECEZJI SIEDLECKIEJ (КАРИТАС СЕДЛЕЦЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ) - Соціально-професійна реінтеграція іноземців.
<https://siedlce.caritas.pl/>
82. TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NIEPEŁNOSPRAWNYCH - TPN dla uchodźców z Ukrainy (ТОВАРИСТВО ПРИЯТЕЛІВ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ - ТПН для біженців з України).
<http://www.tpn.org.pl/>
83. AGENCJA ROZWOJU MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ S.A. - Збільшення інтеграції та рівня професійної активізації громадян України в Західній Малопольщі.
<https://armz.pl/>
84. AGENCJA ROZWOJU MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ S.A. - Збільшення інтеграції та соціальної активності громадян України в Західній Малопольщі.
<https://armz.pl/>

85. CARITAS ARCHIDIECEZJI SZCZECIŃSKO-KAMIEŃSKIEJ (КАРИТАС ЩЕЦІНСЬКО-КАМЕНСЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ) - Підтримка мігрантів та біженців на території Західнопоморського воєводства.
<https://caritas.szczecin.pl/>
86. EUROPEJSKI DOM SPOTKAŃ-FUNDACJA NOWY STAW (ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДІМ ЗУСТРІЧЕЙ - ФОНД НОВИЙ СТАВ) - Соціальна та професійна інтеграція біженців з України.
<http://www.eds-fundacja.pl/>
87. JMM SP. Z O.O - WIELKOPOLSKIE CENTRUM PRACY (ВЕЛИКОПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ЗАЙНЯТОСТІ) Проєкт професійної активізації іноземців, що легально проживають у Польщі.
<https://jmm.net.pl/>
88. FUNDACJA ADAPTACJA - W jedności siła (ФОНД «АДАПТАЦІЯ» - В єдності сила).
<https://adaptacja.info/>
89. ŻYWIECKA FUNDACJA ROZWOJU (ЖИВЕЦЬКИЙ ФОНД РОЗВИТКУ) - Соціальна та професійна інтеграція біженців з України на Живеччині.
<https://zfr.org.pl/>
90. FUNDACJA OCALENIE (ФОНД ПОРЯТУНКУ) - Продовження діяльності Центрів допомоги іноземцям у Варшаві, Лодзі та Ломжі).
<https://ocalenie.org.pl/>
91. CARITAS ARCHIDIECEZJI POZNAŃSKIEJ (КАРИТАС ПОЗНАНСЬКОЇ АРХІДІЄЦЕЗІЇ) - Інтеграція іноземців у Великопольському воєводстві, з особливим наголосом на вихідцях із регіонів, які постраждали від кризи.
<https://caritaspoznani.pl/>
92. CARITAS ARCHIDIECEZJI WARMIŃSKIEJ (КАРИТАС ВАРМІНСЬКОЇ АРХІДІЄЦЕЗІЇ) - Інтеграція в суспільство через індивідуальний розвиток і посилення активності в різних сферах суспільного життя іноземців. Пункт допомоги мігрантам - дорога до соціальної інтеграції.
<http://olsztyn.caritas.pl/>

93. STOWARZYSZENIE ROZWOJU ZIEMI DOBRZYŃSKIEJ (ТОВАРИСТВО РОЗВИТКУ ДОБЖИНСЬКОЇ ЗЕМЛІ) - З оптимізмом у майбутнє - польсько-український пункт допомоги.
<https://www.facebook.com/StowarzyszenieZiemiaDobrzynska/>
94. CARITAS DIECEZJI ZIELONOGÓRKO-GORZOWSKIEJ - Razem dla Ukrainy (КАРИТАС ЗЕЛЕНОГУРСЬКО-ГОЖОВСЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ - Разом для України).
<https://caritaszg.pl/>
95. CARITAS ARCHIDIECEZJI ŁÓDZKIEJ (КАРИТАС ЛОДЗЬКОЇ АРХІДІЄЦЕЗІЇ) - Лодзь для іноземців.
<https://www.caritas.lodz.pl/>
96. MARITIME CONSULTING POLAND - Професійна активізація іноземців шляхом соціальної інтеграції в Польщі.
<https://sailors.com.pl/>
97. FUNDACJA OKNO NA WSCHÓD (ФОНД «ВІКНА НА СХІД») - Громадянська активізація іноземців в рамках Білостоцького центру підтримки.
<https://onw.org.pl/>
98. FUNDACJA POMOC MALTAŃSKA – «Moja droga do zatrudnienia» (ФОНД МАЛЬТІЙСЬКОЇ ДОПОМОГИ - «Мій шлях до працевлаштування») – професійна активізація біженців з України.
<https://pomocmaltanska.org/>
99. GMINA I MIASTO NOWE SKALMIERZYCE - Razem możemy więcej w Gminie i Mieście Nowe Skalmierzyce. (ГМІНА ТА МІСТО НОВЕ СКАЛЬМЕЖИЦЕ - Разом ми можемо більше в гміні та місті Нове Скальмежице).
<https://noweskalmierzyce.pl/>
100. URZĄD MIASTA I GMINY SYCÓW - Syców - Ukraina Lokalnie (УРЯД МІСТА ТА ГМІНИ СИЦУВ - Сицув - Україна Локально).
<https://www.sycow.pl>
101. FUNDACJA «AKTYWIZACJA BEZ GRANIC» (ФОНД «АКТИВІЗАЦІЯ БЕЗ КОРДОНІВ» - Академія для України - професійна активізація, вивчення польської мови.
<https://www.aktywizacjabezgranic.pl/>

102. MAŁOPOLSKI ZWIĄZEK PRACODAWCÓW LEWIATAN (МАЛОПОЛЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ «LEWIATAN») - Новий шанс - A new chance - Nowa szansa.
<https://www.mzp.org.pl/>
103. FUNDACJA DIALOG - Gość w Dom (ФОНД «ДІАЛОГ» - Гість в дім) - соціально-професійна активізація іноземців.
<https://fundacijadialog.pl/>
104. STOWARZYSZENIE HOMO FABER (АСОЦІАЦІЯ «НОМО FABER»)- Люблінський центр біженців.
<https://arch.hf.org.pl/>
105. FUNDACJA DZIEWIĘCIU BRACI - „Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie” (ФОНД ДЕВ’ЯТИ БРАТІВ - «Справжні друзі пізнаються в біді») (англ.: „a friend in need is friend indeed”).
<https://www.fundacijadziewieciubracy.pl/>
106. OPOLSKA WOJEWÓDZKA KOMENDA OCHOTNICZYCH HUFCÓW PRACY - Równi na rynku pracy (ОПОЛЬСЬКА ВОЄВОДСЬКА КОМАНДА КОРПУСУ ДОБРОВІЛЬНОЇ ПРАЦІ - Рівні на ринку праці).
<https://opolska.ohp.pl/>
107. CARITAS DIECEZJI ŚWIDNICKIEJ - Podajmy sobie ręce – pomoc uchodźcom z Ukrainy (КАРИТАС СВІДНИЦЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ - Подаймо руку - допомога біженцям з України)
<http://swidnica.caritas.pl/>
108. CONSULTING GROUP - Я в Польщі!
<https://consulting-opole.pl/>
<https://bcgconsulting.pl/>
109. GMINA MILICZ (ГМІНА МІЛІЧ) - Підтримка іноземців в гміні Міліч.
<http://milicz.pl/>
110. STOWARZYSZENIE NADZIEJA RODZINIE - Równać szanse (АСОЦІАЦІЯ НАДІЯ СІМ’Ї - Зрівняти шанс).
<https://nadziejarodzinie.org.pl/>

111. FUNDACJA ROZWOJU «OPRÓCZ GRANIC» - Ukraińskie kobiety na polskim rynku pracy: pierwsze kroki. (ФОНД РОЗВИТКУ «БЕЗ КОРДОНІВ» - Українські жінки на польському ринку праці: перші кроки.)
<https://www.migrapolis.pl/en/>
112. POWIATOWY URZĄD PRACY W MIŃSKU MAZOWIECKIM (ПОВІТОВИЙ УРЯД ПРАЦІ В МІНСЬКУ-МАЗОВЕЦЬКОМУ) - Інтеграція на ринку праці через професійну активізацію та розвиток підприємництва іноземців, які шукають роботу, планують відкрити бізнес або вже працюють/ведуть господарську діяльність, але потребують підтримки.
<https://minskmazowiecki.praca.gov.pl/>
113. STOWARZYSZENIE NATANAELUM (АСОЦІАЦІЯ «NATANAELUM») - Підтримка соціальної і професійної адаптації матерів, що втікають з України, охопленої війною.
<https://www.natanaelum.pl/>
114. FUNDACJA «POTRAFISZ POLSKO» (ФОНД «ПОЛЬЩЕ - ТИ ЗМОЖЕШ») - Підтримка для біженців у сфері асиміляції та пошуку праці.
<https://www.potrafiszpolsko.net.pl/>
115. URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO (МАРШАЛКОВСЬКИЙ УРЯД ЛОДЗЬКОГО ВОЄВОДСТВА) - Інтеграція на ринку праці через професійну активізацію та розвиток підприємництва іноземців, які шукають роботу, планують відкрити бізнес або вже працюють, ведуть господарську діяльність, але потребують підтримки.
<https://www.lodzkie.pl/>

